

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. ____

din _____ 2025

Chișinău

Cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru aderarea Republicii Moldova la Convenția privind obținerea de probe în străinătate în materie civilă sau comercială, adoptată la Haga la 18 martie 1970

În temeiul art. 14 alin. (2) din Legea nr. 595/1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr. 24-26, art. 137), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Președintelui Republicii Moldova spre examinare proiectul de lege pentru aderarea Republicii Moldova la Convenția privind obținerea de probe în străinătate în materie civilă sau comercială, adoptată la Haga la 18 martie 1970.

Prim-ministru

DORIN RECEAN

Contrasemnează:

Viceprim-ministru,
ministrul afacerilor externe

Mihail POPȘOI

Ministrul justiției

Veronica Mihailov-Moraru

L E G E

pentru aderarea Republicii Moldova la Convenția privind obținerea de probe în străinătate în materie civilă sau comercială, adoptată la Haga la 18 martie 1970

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. 1. – Republica Moldova aderă la Convenția privind obținerea de probe în străinătate în materie civilă sau comercială, adoptată la Haga la 18 martie 1970, cu următoarele declarații:

„În conformitate cu art. 2 din Convenție, Ministerul Justiției este autoritatea centrală în Republica Moldova, desemnată pentru primirea și transmiterea comisiilor rogatorii.

În conformitate cu art. 8 din Convenție, magistrații autorității solicitante pot asista la executarea unei comisii rogatorii în urma autorizării prealabile acordate de către instanța de judecată care execută acea comisie rogatorie.

În conformitate cu art. 23 din Convenție, Republica Moldova declară că nu va îndeplini comisiile rogatorii care au ca obiect o procedură cunoscută în țările de *common law* sub numele de „pretrial discovery of documents”.”;

și cu următoarele rezerve:

„În conformitate cu art. 4 alin. (2) din Convenție, pe teritoriul Republicii Moldova, comisiile rogatorii vor fi acceptate și executate doar dacă sunt redactate în limba română sau sunt însoțite de o traducere în această limbă.

În conformitate cu art. 33 alin. (1) din Convenție, Republica Moldova nu va aplica dispozițiile din Capitolul II al Convenției.”

Art. 2. – Guvernul va întreprinde măsurile necesare pentru realizarea prevederilor Convenției menționate.

Art. 3. – Ministerul Afacerilor Externe va pregăti și va remite depozitarului instrumentul de aderare.

Art. 4. – Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Argumentarea oportunității aderării Republicii Moldova la Convenția privind obținerea de probe în străinătate în materie civilă sau comercială, adoptată la Haga la 18 martie 1970

A. Descrierea tratatului

1. Informații generale

a) părțile la tratat

Soluționarea cauzelor ce implică obținerea de probe aflate la momentul examinării în instanța de judecată deseori implică subiecți de drept din diverse state. Datorită constatării diferențelor dintre sistemele juridice ale diverselor state și urmând scopul de a efectua exercițiul de uniformizare a normelor procedurale la nivel transnațional în materie civilă și comercială, la data de 18 martie 1970, la Haga, Regatul Țărilor de Jos, a fost adoptată Convenția privind obținerea de probe în străinătate în materie civilă sau comercială (denumită în continuare – Convenție, sau Convenția din 1970).

Actualmente, statele părți ale Convenției sunt în număr de 63: Africa de Sud, Republica Albania, Principatul Andorra, Republica Argentina, Republica Armenia, Uniunea Australiei, Barbados, Republica Belarus, Bosnia și Herțegovina, Republica Federativă a Braziliei, Republica Bulgaria, Republica Cehă, Republica Cipru, Republica Populară Chineză, Republica Columbia, Republica Coreea de Sud, Republica Costa Rica, Republica Croația, Regatul Danemarcei, Confederația Elvețiană, Republica Estonia, Republica Finlanda, Republica Franceză, Republica Federală Germania, Republica Elenă, Republica India, Republica Islanda, Israel, Republica Italiană, Republica Kazahstan, Kuwait, Republica Letonia, Principatul Liechtenstein, Republica Lituania, Regatul Luxembourg, Republica Macedonia de Nord, Republica Malta, Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord, Regatul Maroc, Statele Unite Mexicane, Principatul Monaco, Montenegro, Nicaragua, Regatul Norvegiei, Regatul Țărilor de Jos, Republica Polonia, Republica Portugheză, România, Federația Rusă, Republica Serbia, Seychelles, Republica Singapore, Republica Slovacia, Republica Slovenia, Regatul Spaniei, Republica Democratică Socialistă Sri Lanka, Statele Unite ale Americii, Regatul Suediei, Republica Turcia, Ucraina, Ungaria, Venezuela și Republica Socialistă Vietnam.

b) nivelul tratatului (interstatal, interguvernamental sau interdepartamental)

Prezenta Convenție reprezintă un tratat multilateral, fiind de categoria **interstatal**.

c) forma și structura tratatului

Convenția este structurată în formă de titlu, preambul, 3 capitole și 42 de articole.

Capitolul I este consacrat comisiilor rogatorii și include art. 1-14, care reglementează forma comisiei rogatorii, domeniul de aplicare, conținutul, metodele de transmitere, limba utilizată, măsurile de executare, autoritatea competentă care execută comisiile rogatorii, privilegiile și imunitățile martorului, motivele admisibile pentru refuzul de a executa comisia rogatorie și clauzele privind costurile și cheltuielile.

Capitolul II reglementează obținerea probelor prin intermediul agenților diplomatici sau funcționarilor consulari și prin împuterniciți. Acesta include art. 15-22, care reglementează circumstanțele în care subiecții menționați pot purcede la obținerea de probe.

Capitolul III include dispozițiile generale, la art. 23-24, se referă în special la relația dintre Convenție și Convenția internațională de la Haga privitoare la unele chestiuni de procedură civilă din 17 iulie 1905 și Convenția privind procedura civilă din 1 martie 1954, limitele în care pot fi făcute rezerve și declarații, condițiile intrării în vigoare a Convenției și denunțarea ei.

2. Informații privind conținutul tratatului

a) obiectul și scopul tratatului

La cea de-a 11-a sesiune a Conferinței de la Haga privind Dreptul Internațional Privat (HCCH) a fost întocmit textul Convenției. Scopul fundamental al acesteia constă în revizuirea și modernizarea Convențiilor de la Haga cu privire la procedura civilă, semnate la 17 iulie 1905 și, respectiv, la 1 martie 1954 (Convenția din 1905 și 1954).

Convenția abordează stabilirea metodelor de cooperare între statele contractante în vederea obținerii probelor în străinătate. Mai mult, se urmărește îmbunătățirea sistemului existent de comisii rogatorii, extinderea modalităților pentru depunerea de probe, prin evidențierea atribuțiilor agenților diplomatici și funcționari consulari în obținerea de probe și prin introducerea conceptului de împuternicit, păstrându-se, în același timp, toate practicile existente favorabile. Convenția vizează introducerea unor noi reguli privind limbile de întocmire a comisiilor rogatorii, autoritățile centrale competente, dispozițiile privind privilegiile și imunitățile martorilor, diferențierea atribuțiilor unui agent diplomatic sau funcționar consular în funcție de naționalitatea martorului și recunoașterea, în mod opțional, folosirii împuterniciților la obținerea de probele.

b) tratatele în vigoare pe care este menit să le implementeze, să le amendeze sau substituie

Odată cu aderarea la Convenția din 1970 vor fi operate modificări în raporturile dintre statele contractante, care sunt, de asemenea, părți la una sau ambele Convenții din 1905 și 1954, prin înlocuirea art. 8-16 din convențiile respective. Totodată, Convenția nu aduce atingere art. 23 al Convenției din 1905 și nici art. 24 al Convenției din 1954. Acordurile adiționale aferente Convențiilor 1905 și 1954, încheiate de statele contractante rămân a fi valabile, numai dacă statele interesate nu convin altfel. De asemenea, Convenția nu derogă de la convențiile la care statele contractante sunt sau vor fi părți și care prevăd în cuprinsul acestora dispoziții în materiile reglementate de Convenție.

c) termenul de valabilitate, modul de încetare și prelungire a valabilității tratatului

Convenția din 1970 a intrat în vigoare la 7 octombrie 1972. Urmare intrării în vigoare a Convenției, orice stat nereprezentat la cea de-a 11-a sesiune a HCCH, cum ar fi Republica Moldova, însă care este un stat membru HCCH, a Organizației Națiunilor Unite sau al unei instituții specializate a acesteia sau parte la Statutul Curții Internaționale de Justiție poate adera la Convenție în baza art. 38. Astfel, pentru statul care aderă la Convenție, aceasta va intra în vigoare în a 60-a zi de la depunerea instrumentului său de aderare la Ministerul Afacerilor Externe al Regatului Țărilor de Jos, care este depozitarul Convenției.

În Convenție se prevede că ea are o durată de 5 ani, începând de la data intrării sale în vigoare, conform art. 38 alin. (1), inclusiv pentru statele care au ratificat-o sau au aderat la ea ulterior. În caz de nederunțare, durata Convenției se reînnoiește tacit din 5 în 5 ani.

d) modul de amendare a tratatului.

Convenția nu conține clauze privind modificarea tratatului.

B. Analiza de impact

a) actualitatea tratatului

La reuniunea Comisiei speciale pentru funcționarea practică a mai multor convenții HCCH, desfășurată la Haga, la 20-23 mai 2014, în urma reafirmării importanței unei cooperări judiciare și administrative transfrontaliere eficiente în materie civilă și comercială a fost încurajată aderarea altor state la convențiile HCCH, printre ele și Republica Moldova.

Republica Moldova, care a devenit membru HCCH în 2016, este actualmente parte la 8 convenții ale acesteia, inclusiv la Convenția din 1954. Aderarea statului la Convenția din 1970 presupune fortificarea și modernizarea procedurilor de obținere a probelor în străinătate, care vor contribui la asigurarea unificării normelor și aplicării prevederilor sale, inclusiv în cazul în care Republica Moldova nu are încheiate tratate bilaterale de asistență juridică în domeniul dat.

b) scopul final al încheierii tratatului

Odată cu semnarea Acordului de Asociere între Republica Moldova și UE, statul și-a asumat angajamentul de a pune în aplicare în sistemul său de drept convențiile multilaterale, în special Convențiile HCCH, în scopul fortificării cooperării judiciare între state în materie civilă și comercială. De asemenea, Principiile UNIDROIT privind procedura civilă transnațională prevăd că statele, care au adoptat prezentele principii ar trebui să ofere asistență instanțelor oricărui alt stat în identificarea, conservarea și producerea de dovezi.

Ținând cont de aprofundarea relațiilor Republicii Moldova cu alte state și de consecințele globalizării, de dezvoltare a circuitului civil și comercial transfrontalier, dezvoltarea cooperării judiciare în materie civilă și comercială devine imperioasă. Astfel, în scopul eficientizării practicii judiciare, conform prevederilor Convenției, autoritatea judiciară a unui stat contractant poate să ceară prin comisie rogatorie autorității competente a unui alt stat contractant obținerea de probe.

c) existența sau inexistența unor alte opțiuni alternative de reglementare decât tratatul

În contextul actual al cooperării judiciare internaționale în materie civilă și comercială, nu sunt alte opțiuni alternative la reglementările oferite de Convenție, ea oferind un cadru eficient și unitar, prin eliminarea necesității de a încheia alte acorduri bilaterale.

d) necesitatea încheierii unor tratate sau documente subsecvente, cum ar fi protocoalele de implementare, anexele, regulile și modul de aprobare și punere în aplicare a acestora

Nu este necesară încheierea unor protocoale sau anexe suplimentare pentru implementarea Convenției în Republica Moldova. Implementarea va fi asigurată prin punerea în aplicare a prevederilor acesteia.

e) tratatele similare încheiate cu părți terțe sau dintre părți terțe, precum și analiza practicii existente și a impactului asupra acestora, fie părțile care sunt sau doresc să devină parte la un tratat multilateral, a căror practică ar putea fi urmată

Republica Moldova are deja încheiate tratate bilaterale de asistență juridică în materie civilă și comercială cu mai multe state. Aceste acorduri facilitează cooperarea juridică internațională în obținerea probelor și reglementează procedurile specifice în funcție de țările implicate. Însă, Convenția va extinde și va uniformiza cadrul de cooperare între Republica Moldova și alte state cu care statul nostru nu are încheiate tratate, asigurându-se că procedurile de obținere a probelor devin mai clare și eficiente. De asemenea, aderarea Republicii Moldova va fortifica poziția sa în cadrul cooperării juridice internaționale.

f) descrierea succintă a principalelor drepturi și obligații pe care le generează tratatul

Principalele drepturi ce derivă din Convenție includ: dreptul de a solicita obținerea probelor în străinătate prin comisii rogatorii; dreptul de a solicita asistență din partea autorităților competente ale altor state pentru obținerea probelor în procesul civil sau comercial; dreptul de a recurge la agenți diplomatici sau funcționari consulari pentru obținerea probelor, în anumite condiții.

Principalele obligații stabilite prin Convenție includ: obligația de a coopera cu statele contractante pentru obținerea și administrarea probelor în procesele civile și comerciale; obligația de a respecta

procedurile și cerințele legale privind transmiterea și executarea comisiilor rogatorii; obligația de a respecta reglementările privind privilegiile și imunitățile martorilor; obligația de a accepta și executa comisiile rogatorii, cu respectarea termenelor și condițiilor stabilite în Convenție.

g) modul de soluționare a diferendelor sau inexistența unor astfel de prevederi

Potrivit dispozițiilor art.36, orice dificultăți care pot apărea în legătură cu punerea în aplicare a prevederilor Convenției vor fi soluționate pe cale diplomatică.

h) domeniul teritorial de aplicare a tratatului (teritoriul de aplicare a tratatului)

Convenția se aplică între statele părți la tratat, aplicabilitatea sa limitându-se la teritoriile acestora. Mai exact, tratatul reglementează procedurile de obținere a probelor în străinătate între statele care au ratificat sau au aderat la Convenție.

i) eventuala urgență a punerii în vigoare a tratatului

Având în vedere dinamica relațiilor internaționale și globalizarea continuă a comerțului și a litigiilor transfrontaliere, aderarea la Convenție va permite Republicii Moldova să răspundă mai eficient solicitărilor de asistență juridică internațională.

Aspectul politic, cultural și social

a) efectele tratatului asupra relațiilor bilaterale și multilaterale ale Republicii Moldova, inclusiv în context universal și regional

Convenția constituie o expresie a cooperării dintre statele părți, menită să faciliteze obținerea probelor în materie de drept civil sau comercial din alte state contractante. Aderarea la Convenție corespunde aspirațiilor de politică externă promovată de Republica Moldova și a fost inițiată în contextul îndeplinirii angajamentelor asumate prin Acordul de Asociere dintre Republica Moldova și UE.

b) impactul asupra societății, anumitor grupuri sau sectoare ale societății, culturii și dezvoltării umane

Aderarea la Convenție va contribui la creșterea încrederii cetățenilor și a mediului de afaceri în sistemul juridic al Republicii Moldova, oferind un cadru juridic clar și eficient pentru obținerea probelor în litigiile transfrontaliere. Acest lucru va sprijini dezvoltarea economică și comercială, precum și protejarea drepturilor persoanelor fizice și juridice în relațiile civile și comerciale internaționale.

c) efectele asupra situației social-politice din Republica Moldova

Implementarea Convenției va consolida imaginea Republicii Moldova ca stat care respectă și promovează standardele internaționale în domeniul cooperării judiciare. Acest lucru va contribui la îmbunătățirea relațiilor externe și la creșterea atractivității țării pentru investitori străini.

d) necesitatea sau existența unor consultări publice asupra tratatului

Pentru a asigura consultarea publică, proiectul Legii pentru aderarea la Convenție a fost plasat pe pagina web a Ministerului Justiției – <https://justice.gov.md/ro/content/setul-de-acte-aferent-aderarii-republicii-moldova-la-conventia-privind-obtinerea-de-probe> și pe platforma www.particip.gov.md – <https://particip.gov.md/ro/document/stages/setul-de-acte-aferent-aderarii-republicii-moldova-la-conventia-privind-obtinerea-de-probe-in-strainatate-in-materie-civila-sau-comerciala-adoptata-la-haga-la-18-martie-1970/13849>

Aspectul economic și de mediu

Convenția nu are drept scop abordarea problemelor de ordin economic și de mediu.

Aspectul normativ

a)-c) compatibilitatea tratatului cu prevederile Constituției Republicii Moldova; Carta ONU, cu alte tratate în vigoare pentru Republica Moldova, cu angajamentele Republicii Moldova asumate la nivel universal și regional, și cu legislația Uniunii Europene

Convenția nu contravine Constituției Republicii Moldova și nici angajamentelor ce decurg din tratatele internaționale la care ea este parte. Prevederile Convenției sunt compatibile cu Carta ONU, cu angajamentele asumate la nivel universal și regional și cu legislația Uniunii Europene.

d) existența actelor normative interne care necesită a fi aduse în concordanță cu prevederile tratatului, cu indicarea expresă a actelor normative și prevederilor acestora care urmează a fi modificate, completate sau abrogate

Aspectele legate de obținerea de probe în străinătate sunt prevăzute într-un șir de instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte. La nivel universal – Convenția din 1954, la nivel regional – Convenția Comunității Statelor Independente cu privire la asistența juridică și raporturile juridice în materie civilă, familială și penală din 22 ianuarie 1993, precum și în baza mai multor tratate bilaterale. În legislația internă, procedura civilă (inclusiv aspectele legate de obținerea de probe) este reglementată de Codul de procedură civilă al Republicii Moldova din 30 mai 2003 (CPC). Totodată, având în vedere aspirațiile de integrare europeană a Republicii Moldova, legislația națională în domeniu, inclusiv CPC, urmează a fi aliniată la prevederile corespondente ale dreptului european.

În dreptul actual de procedură civilă al Republicii Moldova, comisiile rogatorii iau forma unor cereri de asistență juridică sau delegații judecătorești (art. 125 coroborat cu art. 465 CPC).

e) necesitatea adoptării unor acte normative noi în vederea implementării eficiente a prevederilor tratatului

Nu este necesară adoptarea unor acte normative noi.

f) necesitatea sau existența unui plan de acțiuni privind asigurarea compatibilității tratatului

Nu e necesară elaborarea unui plan de acțiuni.

g) posibilitatea și necesitatea formulării unor rezerve sau declarații în cazul unui tratat multilateral

În actul de aderare sunt formulate trei declarații și două rezerve.

Aspectul instituțional și organizatoric

a) formele de cooperare prevăzute în tratat sub aspect instituțional și organizatoric

Autoritatea centrală care va fi responsabilă de primirea cererilor de asistență juridică (comisiilor rogatorii de obținere de probe) și transmiterea acestora autorității judiciare competente pentru executarea lor în Republica Moldova este Ministerul Justiției. La primirea cererilor de asistență juridică (comisiilor rogatorii de obținere de probe), autorității centrale îi va reveni sarcina de a verifica conformitatea lor cu prevederile Convenției, iar în cazul întocmirii lor necorespunzătoare - va informa imediat despre acest fapt autoritatea centrală a statului solicitant, precizând obiecțiile pe care le are față de cerere. Autoritatea judiciară competentă de executarea comisiilor rogatorii va aplica legile țării sale.

În capitolul II este reglementată procedura de obținere a probelor prin intermediul împuterniciților, agenților diplomatici și funcționarilor consulari.

b) necesitatea înființării unor instituții sau structuri noi naționale și internaționale, sau modificării celor existente

Nu este necesară înființarea unor instituții sau structuri noi.

c) necesitatea abilitării unor persoane sau instituții cu împuterniciri noi

Nu este necesară abilitarea unor persoane sau instituții cu împuterniciri noi.

d) necesitatea și modalitatea participării Republicii Moldova și a reprezentanților săi la reuniunile și structurile internaționale menite să asigure implementarea tratatului (vizite, grupuri mixte de cooperare, organizații internaționale și organele acestora etc.)

Participarea Republicii Moldova la reuniunile și structurile internaționale menite să asigure implementarea Convenției va fi asigurată prin reprezentanți ai instituțiilor relevante, în funcție de necesități.

e) necesitatea asigurării cu resursele umane corespunzătoare pentru implementare

Nu este necesar.

f) instituția sau instituțiile naționale responsabile de negocierea, semnarea și/sau implementarea tratatului

Ministerul Justiției și instanțele de judecată sunt autoritățile publice naționale responsabile de implementarea Convenției.

g) necesitatea, forma și modalitatea întocmirii și prezentării eventualelor rapoarte de implementare pe plan intern și internațional

Nu este necesară întocmirea unor astfel de rapoarte.

h) organul responsabil de prezentarea rapoartelor privind implementarea tratatului și instituțiile care vor prezenta acesteia informația necesară pentru întocmirea rapoartelor

Nu este necesară prezentarea unor rapoarte de implementare.

i) necesitatea sau existența unui plan de acțiuni instituțional sau interinstituțional privind asigurarea măsurilor organizatorice

Nu este necesară elaborarea unui plan de acțiuni instituțional sau interinstituțional.

Aspectul financiar

a) beneficiile și angajamentele financiare pe care le presupune tratatul

Potrivit art. 14 din Convenție, cheltuielile sau taxele, care vor apărea în legătură cu îndeplinirea cererilor de asistență juridică (comisiilor rogatorii de obținere de probe) nu va genera dreptul de rambursare a acestora, indiferent de natura lor. Ca excepție, rambursarea poate fi cerută de către statul solicitat de la statul solicitant pentru indemnizațiile plătite experților și interpreților, pentru cheltuielile rezultate din folosirea unei forme speciale cerute de statul solicitant, precum și pentru cheltuielile în vederea îndeplinirii cererilor de asistență juridică (comisiilor rogatorii de obținere de probe) de către persoanele desemnate de instanțele statelor, care permit administrarea directă a probelor de către părțile aflate în litigiu.

În conformitate cu art. 26 din Convenție, orice stat contractant, dacă este obligat din rațiuni de drept constituțional, poate invita statul solicitant să ramburseze cheltuielile legate de executarea cererii de asistență juridică (comisiei rogatorii de obținere de probe), notificarea sau comunicarea obligării persoanei de a se prezenta în vederea depunerii mărturiei, costurile de prezență datorate acestor persoane și cheltuieli pentru întocmirea procesului-verbal al administrării probei. În cazul în care un stat aplică prezentele dispoziții, orice alt stat contractant poate să invite acest stat să ramburseze cheltuieli similare.

b) evaluarea comparativă, până la intrarea în vigoare a tratatului și după aceasta, a riscurilor și costurilor, în special a cheltuielilor din bugetul de stat, local, asigurărilor sociale de stat și altor fonduri publice, precum și a veniturilor așteptate în contextul implementării tratatului

Costurile ocazionate de implementarea Convenției sunt acoperite de alocațiile bugetare pentru autoritățile implicate în rezolvarea cererilor de asistență juridică în materie civilă și comercială.

c) măsurile întreprinse pentru reducerea costurilor și riscurilor

Nu sunt necesare măsuri speciale pentru reducerea costurilor și riscurilor, deoarece Convenția prevede mecanisme clare de gestionare a cheltuielilor.

d) impactul asupra importurilor și exporturilor, mediului de afaceri și impactul indirect asupra sistemului fiscal

Convenția nu are un impact direct asupra importurilor și exporturilor sau asupra sistemului fiscal.

e) cheltuielile necesare pentru realizarea acțiunilor legate de aspectul normativ, instituțional și organizatoric ale tratatului

Astfel de cheltuieli nu sunt necesare.

Aspectul temporar

a) etapele și termenele realizării măsurilor preparatorii până la și după intrarea în vigoare a tratatului, indispensabile pentru punerea în aplicare a acestuia

Nu se prevede necesitatea realizării măsurilor preparatorii.

b) oportunitatea aplicării provizorii a tratatului

Tratatul nu prevede posibilitatea aplicării provizorii.

c) etapele și termenele de implementare a tratatului

Durată inițială de valabilitate a Convenției este de 5 ani, începând de la data intrării sale în vigoare, conform art. 38 alin. (1), inclusiv pentru statele care au ratificat-o sau au aderat la ea ulterior. În caz de nederunțare, durata Convenției se reînnoiește tacit din 5 în 5 ani.

d) periodicitatea prezentării rapoartelor de monitorizare sau evaluare a implementării tratatului și/sau organizării reuniunilor sau consultațiilor privind implementarea tratatului

Nu este necesară prezentarea unor rapoarte periodice de monitorizare sau evaluare.

e) posibilitatea și consecințele suspendării sau încetării tratatului în situații speciale

Convenția prevede dreptul statelor contractante de a o denunța, acțiune care urmează a fi notificată Ministerului Afacerilor Externe al Regatului Țărilor de Jos cu cel puțin 6 luni înainte de expirarea termenului de 5 ani. Denunțarea va putea să se limiteze la unele teritorii față de care se aplică Convenția. Denunțarea nu va avea efect decât față de statul care a făcut-o, ceea ce presupune că ea va continua să rămână în vigoare pentru celelalte state contractante.

f) eventuale obligații care ar putea rămâne în vigoare după stingerea tratatului

Nu sunt prevăzute obligații care să rămână în vigoare după stingerea tratatului.

C. Analiza oportunității aderării

a) data și locul semnării/aprobării tratatului

Convenția a fost adoptată la Haga, Regatul Țărilor de Jos, la data de 18 martie 1970, în limbile franceză și engleză, într-un singur exemplar depus în arhivele Guvernului Regatului Țărilor de Jos.

b) data intrării în vigoare pe plan internațional, în cazul tratatelor multilaterale, sau condițiile necesare pentru intrarea în vigoare pe plan internațional

Convenția a intrat în vigoare în a 60-a zi de la depunerea celui de-al treilea instrument de ratificare potrivit art. 38, care este 7 octombrie 1972.

Pentru statul care aderă ulterior, Convenția va intra în vigoare în a 60-a zi de la depunerea instrumentului său de aderare la Ministerul Afacerilor Externe al Regatului Țărilor de Jos. Conform art. 39, aderarea nu va avea efect decât în raporturile dintre statul, care a aderat și statele contractante, care vor declara că acceptă această aderare. Această declarație va fi depusă la Ministerul Afacerilor Externe al Regatului Țărilor de Jos, după care ministerul va transmite, pe cale diplomatică, o copie certificată pentru conformitate fiecăruia dintre statele contractante. În acest caz, Convenția va intra în vigoare între statul care a aderat și statul, care a declarat acceptul său în a 60-a zi de la depunerea declarației de acceptare.

c) prevederile privind necesitatea și modalitatea îndeplinirii procedurilor interne necesare pentru intrarea în vigoare

În conformitate cu prevederile Legii nr. 595/1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova și Regulamentului privind mecanismul de încheiere, aplicare și încetare a tratatelor internaționale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 442/2015, setul de acte aferent aderării Republicii Moldova la Convenție a fost remis spre avizare mai multor autorități naționale. Obiecțiile și propunerile prezentate în avize au fost reflectate în Sinteza acestora.

Potrivit art. 33, orice stat, în momentul semnării, ratificării sau aderării are facultatea de a exclude în întregime sau în parte doar aplicarea dispozițiilor art. 4 alin. (2), precum și ale Capitolului II. Orice stat contractant va putea, în orice moment, să retragă o rezervă sau să modifice o declarație. Efectul rezervei va înceta în a 60-a zi după notificarea retragerii.

Dificultățile care vor fi generate între statele contractante în legătură cu punerea în aplicare a prevederilor Convenției vor fi soluționate pe cale diplomatică.

d) oportunitatea formulării, scopul și conținutul rezervelor sau declarațiilor la un tratat multilateral

Potrivit articolelor 28 și 33, Republica Moldova urmează să adere cu următoarele declarații:

În conformitate cu art. 2 din Convenție, Ministerul Justiției este autoritatea centrală în Republica Moldova, desemnată pentru primirea și transmiterea comisiilor rogatorii.

În conformitate cu art. 8 din Convenție, magistrații autorității solicitante pot asista la executarea unei comisii rogatorii în urma autorizării prealabile acordate de către instanța de judecată care execută acea comisie rogatorie.

În conformitate cu art. 23 din Convenție, Republica Moldova declară că nu va îndeplini comisiile rogatorii care au ca obiect o procedură cunoscută în țările de common law sub numele de „pretrial discovery of documents.

și cu următoarele rezerve:

În conformitate cu art. 4 alin. (2) din Convenție, pe teritoriul Republicii Moldova, comisiile rogatorii vor fi acceptate și executate doar dacă sunt redactate în limba română sau sunt însoțite de o traducere în această limbă.

În conformitate cu art. 33 alin. (1) din Convenție, Republica Moldova nu va aplica dispozițiile din Capitolul II al Convenției.

e) existența unor eventuale rezerve ale altor părți la tratat care ar putea afecta aplicarea acestuia

Atare rezerve nu au fost identificate.

f) îndeplinirea procedurilor interne de către cealaltă parte/celelalte părți și durata preconizată

Statele care sunt părți la Convenție au îndeplinit procedurile respective înainte de intrarea în vigoare a acesteia pentru ele.

g) termenul de valabilitate a tratatului

În Convenție se prevede că ea are o durată de 5 ani, începând de la data intrării sale în vigoare, conform art. 38 alin. (1), inclusiv pentru statele care au ratificat-o sau au aderat la ea ulterior. În caz de nederunțare, durata Convenției se reînnoiește tacit din 5 în 5 ani.

h) informații privind proiectul sau proiectelor de acte legislative care au fost elaborate și prezentate concomitent Parlamentului în vederea ajustării cadrului juridic existent la prevederile tratatului, în cazul în care există o astfel de necesitate

Nu există o astfel de necesitate.

Secretar de stat

Eduard SERBENCO

Participantul la avizare (expertizare)/consultare publică)	Conținutul obiecției/ propuneri (recomandări)	Argumentarea autorului proiectului
Cancelaria de Stat (aviz nr. 25-78-949 din 29 ianuarie 2025)	I. Potrivit Regulamentului Guvernului aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 610/2018, pct. 197 și pct. 202, după definitivarea versiunii inițiale a proiectului, autorul solicită Cancelariei de Stat înregistrarea acestuia, prin completarea formularului de cerere, prevăzut în anexa nr. 1 iar proiectele care întrunesc cerințele stabilite, în funcție de obiectul de reglementare și categoria acestora, sunt incluse în agenda ședinței secretarilor generali ai ministerelor sau sunt remise direct în procedură de avizare/expertizare, conform cererii autorului. Respectiv, setul urma a fi transmis spre înregistrare Cancelariei de Stat ca ulterior să fie remis direct în procedură de avizare. II. Totodată, conform prevederilor din preambulul Convenției, părțile tratatului sunt identificate ca fiind statele contractante. Potrivit art. 3 din Legea nr. 595/1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova (în continuare Legea nr. 595/1999), tratatele internaționale care se încheie în numele	I. Se ia act. II. Se acceptă.

	Republicii Moldova sunt tratate interstatale. Astfel, potrivit art. 12 din Legea nr. 595/1999 și pct. 167 din Regulamentul privind mecanismul de încheiere, aplicare și încetare a tratatelor internaționale aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 442/2015, tratatul urmează a fi prezentat Parlamentului spre examinare prin intermediul Președinției Republicii Moldova. <u>În contextul dat, temeiul proiectului de hotărâre urmează a fi concretizat prin adăugarea alin. (2) la art. 14 din Legea nr. 595/1999 iar în textul acesteia cuvântul „Parlamentul” urmează a fi substituit cu cuvintele „Președintelui Republicii Moldova...”</u> III. Cu referire la Nota de argumentare, se impune ajustarea acesteia în strictă conformitate cu structura anexei nr. 1 și nr. 4 la Regulamentul privind mecanismul de încheiere, aplicare și încetare a tratatelor internaționale, aprobat prin HG nr. 442/2015.	III. Se ia act.
Ministerul Afacerilor Externe (aviz nr. DI/1/391/-859 din 29 ianuarie 2025)	I. Potrivit prevederilor pct. 165 din Regulamentul privind mecanismul de încheiere, aplicare și încetare a tratatelor internaționale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 442/2015, setul de documente necesare pentru îndeplinirea procedurilor interne în vederea punerii tratatului în vigoare, va conține inclusiv copia textului tratatului în limba de referință. Respectiv, setul de documente supus avizării urmează a fi completat cu textul Convenției în limba engleză.	I. Se acceptă.

	II. Cu privire la proiectul hotărârii de Guvern, potrivit pct. 167 din Regulamentul menționat mai sus, tratatele interstatuale, prin hotărâre de Guvern sunt prezentate Președintelui Republicii Moldova, care le prezintă spre examinare Parlamentului. În acest context, urmează a fi ajustat proiectul hotărârii Guvernului prin substituirea cuvântului „<i>Parlamentului</i>” cu cuvântul „<i>Președintelui</i>”. Totodată, varianta în limba rusă a proiectului hotărârii urmează a fi adusă în concordanță cu textul în limba română. III. Referitor la proiectul de lege, art. 1 se va reda astfel ca atât declarațiile cât și rezervele formulate de Republica Moldova să se regăsească în cuprinsul aceluiași articol, respectiv acesta va avea următorul conținut: „Art. 1. – Republica Moldova aderă la Convenția privind obținerea de probe în străinătate în materie civilă sau comercială, adoptată la Haga la 18 martie 1970, cu următoarea declarație: „În conformitate cu prevederile articolelor 2, 8 și 23 din Convenție, Republica Moldova comunică următoarele: - Ministerul Justiției este autoritatea centrală în Republica Moldova, desemnată pentru primirea și transmiterea comisiilor rogatorii;	II. Se acceptă. III. Se ia act. Declarațiile și rezervele se vor regăsi în cuprinsul aceluiași articol.
--	---	--

	- Magistrații autorității solicitante pot asista la executarea unei comisii rogatorii în urma autorizării prealabile acordate de către instanța de judecată care execută acea comisie rogatorie; - Republica Moldova nu va îndeplini comisiile rogatorii, care au ca obiect o procedură cunoscută în țările de <i>common law</i> sub numele de „<i>pretrial discovery of documents</i>”; și următoarea rezervă: „În conformitate cu prevederile articolului 4, paragraf 2 și articolului 33, paragraf 1, din Convenție: - Pe teritoriul Republicii Moldova, comisiile rogatorii vor fi acceptate și executate doar dacă sunt redactate în limba română sau însoțite de o traducere în limba română; - Republica Moldova nu va aplica dispozițiile din Capitolul II al Convenției.”. Articolele ulterioare vor fi renumerotate corespunzător, respectiv art. 3 se propune a fi expus în următoarea redacție: „Art. 3. Ministerul Afacerilor Externe va pregăti și va remite depozitarului instrumentul de aderare.”	
Ministerul Finanțelor (aviz nr. 04-06/89 din 13 februarie 2025)	Potrivit prevederilor art.14 și art.26 din Convenția enunțată supra, statul solicitat are dreptul să ceară statului solicitant rambursarea indemnizațiilor plătite experților și interpreților, cheltuielilor rezultate din folosirea unei forme speciale cerute de statul solicitant și a celor legate de notificarea sau	Se ia act.

	comunicarea obligării persoanei de a se prezenta în vederea depunerii mărturiei, costurile de prezență datorate acestor persoane și cheltuielile pentru întocmirea procesului - verbal al administrării probei. Astfel, dat fiind faptul că aderarea la Convenția nominalizată poate genera cheltuieli din bugetul de stat, considerăm că analiza de impact urmează a fi întocmită, conform rigorilor stipulate în anexa nr.3 a Regulamentului privind mecanismul de încheiere, aplicare și încetare a tratatelor internaționale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 442/2015.	
Ministerul Afacerilor Interne (aviz nr. 18/365 din 05 februarie 2025)	La textul Argumentării necesității: I. Se recomandă suplinirea Analizei de impact cu informații aferente existenței sau inexistenței unor alte opțiuni alternative de reglementare decât tratatul cu indicarea, după caz a necesității încheierii unor tratate sau documente subsecvente, cum ar fi protocoalele de implementare, anexe, reguli și modul de aprobare și punere în aplicare a acestora. În aceeași ordine de idei se recomandă suplinirea cu modul de soluționare a disputelor sau inexistența unor astfel de prevederi în conformitate cu Anexa 3 a HG nr. 442/2015 pentru aprobarea Regulamentului privind mecanismul de încheiere, aplicare și încetare a tratatelor internaționale. II. Consecvent, la Aspectul normativ se consideră imperios adăugarea informației aferente posibilității și necesității formulării unor rezerve sau declarații. Consecvent, autorul	I. Se ia act. II. Se ia act. Având în vedere aspirațiile de integrare europeană a Republicii Moldova, legislația națională în domeniu,

	menționează că aspectele ce vizează materia civilă și comercială încă nu au fost integrate pe deplin în Codul de procedură civilă nr. 225/2003 și <i>de jure</i>, nu este necesară ajustarea cadrului normativ, invocând art. 2 alin. (3) din Codul de procedură civilă. Totuși, se atrage atenția că, Convenția operează cu cuvintele „comisie rogatorie”, noțiune care este explicată sub aspect penal, însă care nu este reflectată în Codul de procedură civilă nr. 225/2003, cel din urmă având reglementat la art. 465 doar aspectul ce vizează delegațiile judecătorești, fapt care ar impune revizuirea și ajustarea corespunzătoare a cadrului normativ. III. La Aspectul financiar se propune indicarea adițională a evaluării comparative, până la intrarea în vigoare a tratatului și după aceasta, a riscurilor și costurilor, în special a cheltuielilor din bugetul de stat, local, asigurărilor sociale de stat și altor fonduri publice, precum și a veniturilor așteptate în contextul implementării tratatului, precum și indicarea cheltuielilor necesare pentru realizarea acțiunilor legate de aspectul instituțional și organizatoric ale tratatului. IV. Se recomandă de revăzut aspectul temporal din perspectiva Anexei 3 a HG nr. 442/2015 pentru aprobarea Regulamentului privind mecanismul de încheiere, aplicare și încetare a tratatelor internaționale. La proiectul hotărârii Guvernului în limba română:	inclusiv Codul de procedură civilă, urmează a fi aliniată la prevederile corespundente ale dreptului european. Totodată, în dreptul actual de procedură civilă al Republicii Moldova, comisiile rogatorii iau forma unor cereri de asistență juridică sau delegații judecătorești (art. 125 coroborat cu art. 465 CPC). III. Se ia act. IV. Se ia act.
--	--	--

	V. Se atestă o redare incompletă a temeiului legal, fiind indicat doar art. 14 din Legea nr. 595/1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova, care reglementează în ansamblu procedura înaintării tratatelor internaționale spre ratificare, acceptare, aprobare sau aderare la ele. Or, reieșind din faptul că tratatul menționat reprezintă un tratat multilateral și face parte din categoria celor multilaterale la care urmează să adere Republica Moldova, potrivit art. 11 alin. (1) lit. a) și art. 12 alin. (1) din Legea nr. 595/1999, decizia cu privire la aderare revine Parlamentului Republicii Moldova prin adoptarea unei legi organice. Astfel, se va indica corespunzător temeiul legal al hotărârii Guvernului, având în vedere specificul tratatului și prevederile art. 14 alin. (2) din Legea nr. 595/1999, care stabilește în mod expres că în conformitate cu art. 86 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova, Președintele Republicii Moldova se pronunță asupra tratatului internațional încheiat în numele Republicii Moldova, propus spre aderare, în termen ce nu depășește 60 de zile de la data prezentării acestuia de către Guvernul Republicii Moldova. Subsecvent, art. 14 alin. (3) și (4) din Legea nr. 595/1999, delimitează în mod concret că tratatele specificate la art. 11 alin. (1) lit. a) sunt prezentate Parlamentului printr-un demers scris al Președintelui, iar cele specificate la art. 11 alin. (1) lit. b) sunt prezentate Parlamentului prin hotărâre a Guvernului. Mai mult, pct. 167 din Regulamentul privind mecanismul de încheiere, aplicare și încetare a tratatelor internaționale,	V. Se acceptă.
--	--	------------------------------

	aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 442/2015, stipulează explicit că tratatele interstatuale, prin hotărâre a Guvernului sunt prezentate Președintelui Republicii Moldova, care ulterior printr-un demers în scris le prezintă spre examinare Parlamentului. În cazul celorlalte tratate, acestea se prezintă Parlamentului prin hotărârea Guvernului. Urmare celor expuse <i>supra</i>, la dispozițiile generale se va indica că: „<i>Se aprobă și se prezintă Președintelui Republicii Moldova spre examinare proiectul de lege pentru aderarea Republicii Moldova la Convenția privind obținerea de probe în străinătate în materie civilă sau comercială, adoptată la Haga la 18 martie 1970.</i>”. La proiectul de lege în limba română: VI. La art. 1 care prevede aderarea la Convenție, se consideră lacunară menționarea aderării fără precizare în cadrul aceluiași articol a rezervelor și declarațiilor pe marginea acesteia, care denotă exprimarea intenției de a exclude sau modifica efectele juridice ale unor prevederi ale tratatului în ceea ce privește aplicarea lor față de Republica Moldova, precum și interpretarea unor prevederi ale acestuia de către partea moldovenească. Se recomandă comasarea și includerea art. 3 și 4 în conținutul art. 1, prin prisma celor reliefate <i>supra</i>. Astfel, se propune redarea art. 1 cu următorul conținut:	VI. Se acceptă. Se va comasa și include art. 3 și 4 în conținutul art. 1.
--	---	--

	<i>„Art. 1. - Republica Moldova aderă la Convenția privind obținerea de probe în străinătate în materie civilă sau comercială, adoptată la Haga la 18 martie 1970, cu următoarele declarații:</i> <i>„Republica Moldova declară că:</i> <i>În conformitate cu art. 2 din Convenție, Ministerul Justiției este autoritatea centrală în Republica Moldova, desemnată pentru primirea și transmiterea comisiilor rogatorii.</i> <i>În conformitate cu art. 8 din Convenție, magistrații autorității solicitante pot asista la executarea unei comisii rogatorii în urma autorizării prealabile acordate de către instanța de judecată care execută acea comisie rogatorie.</i> <i>În conformitate cu art. 23 din Convenție, nu va îndeplini comisiile rogatorii care au ca obiect o procedură cunoscută în țările de common law sub numele de „pretrial discovery of documents”.”.</i> <i>cu următoarele rezerve:</i> <i>„Republica Moldova formulează următoarele rezerve:</i> <i>În conformitate cu art. 4 alin. (2) din Convenție, pe teritoriul Republicii Moldova, comisiile rogatorii vor fi acceptate și executate doar dacă sunt redactate în limba română sau sunt însoțite de o traducere în prezenta limbă.</i>	
--	---	--

	<i>În conformitate cu art. 33 alin. (1) din Convenție, Republica Moldova nu va aplica dispozițiile din Capitolul II al Convenției.”.</i> Supletiv, se vor opera modificările corespunzătoare și în conținutul proiectului hotărârii de Guvern și proiectului de lege în limba rusă.	
Ministerul Apărării (aviz nr. 11/134 din 03 februarie 2025)	Lipsă de obiecții și propuneri.	Se ia act.
Ministerul Sănătății (aviz nr. 24/308 din 28 ianuarie 2025)	Lipsă de obiecții și propuneri.	Se ia act.
Ministerul Muncii și Protecției Sociale (aviz nr. 04/518 din 04 februarie 2025)	În vederea definitivării setului de acte aferent procesului de aderare, formulăm următoarele propuneri. I. Având în vedere argumentele expuse în nota de fundamentare privind integrarea prevederilor Convenției în legislația națională, menționăm că Codul de procedură civilă al Republicii Moldova nu conține dispoziții privind comisiile rogatorii. În acest context, pentru a asigura o interpretare și aplicare coerentă a prevederilor Convenției în raport cu legislația națională, considerăm necesară efectuarea unei analize de compatibilitate între Convenție și Cod, pentru a evalua oportunitatea completării sau modificării actelor	I. Se ia act. Având în vedere aspirațiile de integrare europeană a Republicii Moldova, legislația națională în domeniu, inclusiv Codul de procedură civilă, urmează a fi aliniată la prevederile corespundente ale dreptului european.

	normative interne. Această propunere este în conformitate cu prevederile articolului 11 alin. (2) din Legea privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova. În acest context se va nota că legislația penală include dispoziții referitoare la comisiile rogatorii și la obținerea de probe în străinătate, în mai multe acte normative, cum ar fi: Codul de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122/2003, Legea nr. 371/2006 privind asistența juridică internațională în materie penală, precum și în Legea nr. 333/2006 privind statutul ofițerului de urmărire penală. II. Suplimentar, pentru asigurarea conformității procedurale, recomandăm ca proiectul actului normativ să fie înregistrat la Cancelaria de Stat, în conformitate cu prevederile Regulamentului Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 610, urmând ca aceasta să atribuie un număr unic.	Totodată, în dreptul actual de procedură civilă al Republicii Moldova, comisiile rogatorii iau forma unor cereri de asistență juridică sau delegații judecătorești (art. 125 coroborat cu art. 465 CPC). II. Se ia act.
Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare (aviz nr. 21-03/332 din 06 februarie 2025)	Lipsă de obiecții și propuneri.	Se ia act.
Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	Lipsă de obiecții sau propuneri.	Se ia act.

(aviz nr. 21-681 din 11 februarie 2025)		
Ministerul Mediului (aviz nr. 02/1-05/339 din 07 februarie 2025)	Lipsă de obiecții și propuneri.	Se ia act.
Procuratura Generală (aviz nr. 4-1d/25-79 din 06 februarie 2025)	Lipsă de obiecții sau propuneri.	Se ia act.
Curtea de Apel Nord (aviz nr. 2197 din 29 ianuarie 2025)	Lipsă de obiecții și propuneri.	Se ia act.
Judecătoria Chișinău (aviz nr. 11-4-61 din 06 februarie 2025)	Lipsă de obiecții sau propuneri.	Se ia act.
Judecătoria Strășeni (Sediul Central)	Lipsă de obiecții și propuneri.	Se ia act.

(aviz nr. 1417 din 03 februarie 2025)		
Judecătoria Comrat Sediul Central (aviz nr. 46/e din 28 ianuarie 2025)	Lipsă de obiecții și propuneri.	Se ia act.
Judecătoria Cahul (aviz nr. 1444 din 31 ianuarie 2025)	Lipsă de obiecții și propuneri.	Se ia act.
Ministerul Educației și Cercetării (aviz nr. 07-09/1052 din 19 februarie 2025)	I. După cum se reflectă în nota de argumentare, Convenția menționată este un tratat interstatal, iar potrivit pct. 167 din HG nr. 442/2015 pentru aprobarea Regulamentului privind mecanismul de încheiere, aplicare și încetare a tratatelor internaționale, tratatele interstatale sunt prezentate Președintelui Republicii Moldova prin hotărâre de Guvern, care printr-un demers în scris le prezintă spre examinare Parlamentului.	I. Se acceptă.

	Prin urmare, în dispozitivul proiectului de hotărâre cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru aderare, cuvântul „Parlamentului” se va înlocui cu cuvântul „Președintelui”. II. Sub aspect redacțional, la art. 3, lit. a) din proiectul legii de aderare, cuvintele „prezenta limba” se vor înlocui cu cuvintele „limba română”.	II. Se acceptă.
Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării (aviz nr. 15-628 din 27 februarie 2025)	Lipsă de obiecții și propuneri.	Se ia act.

Secretar de stat

Eduard SERBENCO

CONVENȚIA
privind obținerea de probe în străinătate în materie civilă
sau comercială

Haga, 18 martie 1970

COPIE CERTIFICATĂ
TEXT ÎN LIMBA ENGLEZĂ

20. CONVENTION ON THE TAKING OF EVIDENCE ABROAD IN CIVIL OR COMMERCIAL MATTERS¹

(Concluded 18 March 1970)

The States signatory to the present Convention,
Desiring to facilitate the transmission and execution of Letters of Request and to further the
accommodation of the different methods which they use for this purpose,
Desiring to improve mutual judicial co-operation in civil or commercial matters,
Have resolved to conclude a Convention to this effect and have agreed upon the following provisions –

CHAPTER I – LETTERS OF REQUEST

Article 1

In civil or commercial matters a judicial authority of a Contracting State may, in accordance with the provisions of the law of that State, request the competent authority of another Contracting State, by means of a Letter of Request, to obtain evidence, or to perform some other judicial act.

A Letter shall not be used to obtain evidence which is not intended for use in judicial proceedings, commenced or contemplated.

The expression "other judicial act" does not cover the service of judicial documents or the issuance of any process by which judgments or orders are executed or enforced, or orders for provisional or protective measures.

Article 2

A Contracting State shall designate a Central Authority which will undertake to receive Letters of Request coming from a judicial authority of another Contracting State and to transmit them to the authority competent to execute them. Each State shall organise the Central Authority in accordance with its own law.

Letters shall be sent to the Central Authority of the State of execution without being transmitted through any other authority of that State.

Article 3

A Letter of Request shall specify –

- a) the authority requesting its execution and the authority requested to execute it, if known to the requesting authority;
- b) the names and addresses of the parties to the proceedings and their representatives, if any;
- c) the nature of the proceedings for which the evidence is required, giving all necessary information in regard thereto;
- d) the evidence to be obtained or other judicial act to be performed.

¹ This Convention, including related materials, is accessible on the website of the Hague Conference on Private International Law (www.hcch.net), under "Conventions" or under the "Evidence Section". For the full history of the Convention, see Hague Conference on Private International Law, *Actes et documents de la Onzième session (1968)*, Tome IV, *Obtention des preuves* (219 pp.).

- Where appropriate, the Letter shall specify, *inter alia* –
- e) the names and addresses of the persons to be examined;
 - f) the questions to be put to the persons to be examined or a statement of the subject-matter about which they are to be examined;
 - g) the documents or other property, real or personal, to be inspected;
 - h) any requirement that the evidence is to be given on oath or affirmation, and any special form to be used;
 - i) any special method or procedure to be followed under Article 9.

A Letter may also mention any information necessary for the application of Article 11.
No legalisation or other like formality may be required.

Article 4

A Letter of Request shall be in the language of the authority requested to execute it or be accompanied by a translation into that language.

Nevertheless, a Contracting State shall accept a Letter in either English or French, or a translation into one of these languages, unless it has made the reservation authorised by Article 33.

A Contracting State which has more than one official language and cannot, for reasons of internal law, accept Letters in one of these languages for the whole of its territory, shall, by declaration, specify the language in which the Letter or translation thereof shall be expressed for execution in the specified parts of its territory. In case of failure to comply with this declaration, without justifiable excuse, the costs of translation into the required language shall be borne by the State of origin.

A Contracting State may, by declaration, specify the language or languages other than those referred to in the preceding paragraphs, in which a Letter may be sent to its Central Authority.

Any translation accompanying a Letter shall be certified as correct, either by a diplomatic officer or consular agent or by a sworn translator or by any other person so authorised in either State.

Article 5

If the Central Authority considers that the request does not comply with the provisions of the present Convention, it shall promptly inform the authority of the State of origin which transmitted the Letter of Request, specifying the objections to the Letter.

Article 6

If the authority to whom a Letter of Request has been transmitted is not competent to execute it, the Letter shall be sent forthwith to the authority in the same State which is competent to execute it in accordance with the provisions of its own law.

Article 7

The requesting authority shall, if it so desires, be informed of the time when, and the place where, the proceedings will take place, in order that the parties concerned, and their representatives, if any, may be present. This information shall be sent directly to the parties or their representatives when the authority of the State of origin so requests.

Article 8

A Contracting State may declare that members of the judicial personnel of the requesting authority of another Contracting State may be present at the execution of a Letter of Request. Prior authorisation by the competent authority designated by the declaring State may be required.

Article 9

The judicial authority which executes a Letter of Request shall apply its own law as to the methods and procedures to be followed.

However, it will follow a request of the requesting authority that a special method or procedure be followed, unless this is incompatible with the internal law of the State of execution or is impossible of performance by reason of its internal practice and procedure or by reason of practical difficulties. A Letter of Request shall be executed expeditiously.

Article 10

In executing a Letter of Request the requested authority shall apply the appropriate measures of compulsion in the instances and to the same extent as are provided by its internal law for the execution of orders issued by the authorities of its own country or of requests made by parties in internal proceedings.

Article 11

In the execution of a Letter of Request the person concerned may refuse to give evidence in so far as he has a privilege or duty to refuse to give the evidence –

- a) under the law of the State of execution; or
- b) under the law of the State of origin, and the privilege or duty has been specified in the Letter, or, at the instance of the requested authority, has been otherwise confirmed to that authority by the requesting authority.

A Contracting State may declare that, in addition, it will respect privileges and duties existing under the law of States other than the State of origin and the State of execution, to the extent specified in that declaration.

Article 12

The execution of a Letter of Request may be refused only to the extent that –

- a) in the State of execution the execution of the Letter does not fall within the functions of the judiciary; or
- b) the State addressed considers that its sovereignty or security would be prejudiced thereby.

Execution may not be refused solely on the ground that under its internal law the State of execution claims exclusive jurisdiction over the subject-matter of the action or that its internal law would not admit a right of action on it.

Article 13

The documents establishing the execution of the Letter of Request shall be sent by the requested authority to the requesting authority by the same channel which was used by the latter.

In every instance where the Letter is not executed in whole or in part, the requesting authority shall be informed immediately through the same channel and advised of the reasons.

Article 14

The execution of the Letter of Request shall not give rise to any reimbursement of taxes or costs of any nature.

Nevertheless, the State of execution has the right to require the State of origin to reimburse the fees paid to experts and interpreters and the costs occasioned by the use of a special procedure requested by the State of origin under Article 9, paragraph 2.

The requested authority whose law obliges the parties themselves to secure evidence, and which is not able itself to execute the Letter, may, after having obtained the consent of the requesting authority, appoint a suitable person to do so. When seeking this consent the requested authority shall indicate the approximate costs which would result from this procedure. If the requesting authority gives its consent it shall reimburse any costs incurred; without such consent the requesting authority shall not be liable for the costs.

CHAPTER II – TAKING OF EVIDENCE BY DIPLOMATIC OFFICERS, CONSULAR AGENTS AND COMMISSIONERS

Article 15

In a civil or commercial matter, a diplomatic officer or consular agent of a Contracting State may, in the territory of another Contracting State and within the area where he exercises his functions, take the evidence without compulsion of nationals of a State which he represents in aid of proceedings commenced in the courts of a State which he represents.

A Contracting State may declare that evidence may be taken by a diplomatic officer or consular agent only if permission to that effect is given upon application made by him or on his behalf to the appropriate authority designated by the declaring State.

Article 16

A diplomatic officer or consular agent of a Contracting State may, in the territory of another Contracting State and within the area where he exercises his functions, also take the evidence, without compulsion, of nationals of the State in which he exercises his functions or of a third State, in aid of proceedings commenced in the courts of a State which he represents, if –

- a) a competent authority designated by the State in which he exercises his functions has given its permission either generally or in the particular case, and
- b) he complies with the conditions which the competent authority has specified in the permission.

A Contracting State may declare that evidence may be taken under this Article without its prior permission.

Article 17

In a civil or commercial matter, a person duly appointed as a commissioner for the purpose may, without compulsion, take evidence in the territory of a Contracting State in aid of proceedings commenced in the courts of another Contracting State if –

- a) a competent authority designated by the State where the evidence is to be taken has given its permission either generally or in the particular case; and
- b) he complies with the conditions which the competent authority has specified in the permission.

A Contracting State may declare that evidence may be taken under this Article without its prior permission.

Article 18

A Contracting State may declare that a diplomatic officer, consular agent or commissioner authorised to take evidence under Articles 15, 16 or 17, may apply to the competent authority designated by the declaring State for appropriate assistance to obtain the evidence by compulsion. The declaration may contain such conditions as the declaring State may see fit to impose.

If the authority grants the application it shall apply any measures of compulsion which are appropriate and are prescribed by its law for use in internal proceedings.

Article 19

The competent authority, in giving the permission referred to in Articles 15, 16 or 17, or in granting the application referred to in Article 18, may lay down such conditions as it deems fit, *inter alia*, as to the time and place of the taking of the evidence. Similarly it may require that it be given reasonable advance notice of the time, date and place of the taking of the evidence; in such a case a representative of the authority shall be entitled to be present at the taking of the evidence.

Article 20

In the taking of evidence under any Article of this Chapter persons concerned may be legally represented.

Article 21

Where a diplomatic officer, consular agent or commissioner is authorised under Articles 15, 16 or 17 to take evidence –

- a) he may take all kinds of evidence which are not incompatible with the law of the State where the evidence is taken or contrary to any permission granted pursuant to the above Articles, and shall have power within such limits to administer an oath or take an affirmation;
- b) a request to a person to appear or to give evidence shall, unless the recipient is a national of the State where the action is pending, be drawn up in the language of the place where the evidence is taken or be accompanied by a translation into such language;
- c) the request shall inform the person that he may be legally represented and, in any State that has not filed a declaration under Article 18, shall also inform him that he is not compelled to appear or to give evidence;
- d) the evidence may be taken in the manner provided by the law applicable to the court in which the action is pending provided that such manner is not forbidden by the law of the State where the evidence is taken;
- e) a person requested to give evidence may invoke the privileges and duties to refuse to give the evidence contained in Article 11.

Article 22

The fact that an attempt to take evidence under the procedure laid down in this Chapter has failed, owing to the refusal of a person to give evidence, shall not prevent an application being subsequently made to take the evidence in accordance with Chapter I.

CHAPTER III – GENERAL CLAUSES

Article 23

A Contracting State may at the time of signature, ratification or accession, declare that it will not execute Letters of Request issued for the purpose of obtaining pre-trial discovery of documents as known in Common Law countries.

Article 24

A Contracting State may designate other authorities in addition to the Central Authority and shall determine the extent of their competence. However, Letters of Request may in all cases be sent to the Central Authority.
Federal States shall be free to designate more than one Central Authority.

Article 25

A Contracting State which has more than one legal system may designate the authorities of one of such systems, which shall have exclusive competence to execute Letters of Request pursuant to this Convention.

Article 26

A Contracting State, if required to do so because of constitutional limitations, may request the reimbursement by the State of origin of fees and costs, in connection with the execution of Letters of

Request, for the service of process necessary to compel the appearance of a person to give evidence, the costs of attendance of such persons, and the cost of any transcript of the evidence. Where a State has made a request pursuant to the above paragraph, any other Contracting State may request from that State the reimbursement of similar fees and costs.

Article 27

The provisions of the present Convention shall not prevent a Contracting State from –

- a) declaring that Letters of Request may be transmitted to its judicial authorities through channels other than those provided for in Article 2;
- b) permitting, by internal law or practice, any act provided for in this Convention to be performed upon less restrictive conditions;
- c) permitting, by internal law or practice, methods of taking evidence other than those provided for in this Convention.

Article 28

The present Convention shall not prevent an agreement between any two or more Contracting States to derogate from –

- a) the provisions of Article 2 with respect to methods of transmitting Letters of Request;
- b) the provisions of Article 4 with respect to the languages which may be used;
- c) the provisions of Article 8 with respect to the presence of judicial personnel at the execution of Letters;
- d) the provisions of Article 11 with respect to the privileges and duties of witnesses to refuse to give evidence;
- e) the provisions of Article 13 with respect to the methods of returning executed Letters to the requesting authority;
- f) the provisions of Article 14 with respect to fees and costs;
- g) the provisions of Chapter II.

Article 29

Between Parties to the present Convention who are also Parties to one or both of the Conventions on Civil Procedure signed at The Hague on the 17th of July 1905 and the 1st of March 1954, this Convention shall replace Articles 8-16 of the earlier Conventions.

Article 30

The present Convention shall not affect the application of Article 23 of the Convention of 1905, or of Article 24 of the Convention of 1954.

Article 31

Supplementary Agreements between Parties to the Conventions of 1905 and 1954 shall be considered as equally applicable to the present Convention unless the Parties have otherwise agreed.

Article 32

Without prejudice to the provisions of Articles 29 and 31, the present Convention shall not derogate from conventions containing provisions on the matters covered by this Convention to which the Contracting States are, or shall become Parties.

Article 33

A State may, at the time of signature, ratification or accession exclude, in whole or in part, the application of the provisions of paragraph 2 of Article 4 and of Chapter II. No other reservation shall be permitted. Each Contracting State may at any time withdraw a reservation it has made; the reservation shall cease to have effect on the sixtieth day after notification of the withdrawal. When a State has made a reservation, any other State affected thereby may apply the same rule against the reserving State.

Article 34

A State may at any time withdraw or modify a declaration.

Article 35

A Contracting State shall, at the time of the deposit of its instrument of ratification or accession, or at a later date, inform the Ministry of Foreign Affairs of the Netherlands of the designation of authorities, pursuant to Articles 2, 8, 24 and 25.

A Contracting State shall likewise inform the Ministry, where appropriate, of the following –

- a) the designation of the authorities to whom notice must be given, whose permission may be required, and whose assistance may be invoked in the taking of evidence by diplomatic officers and consular agents, pursuant to Articles 15, 16 and 18 respectively;
- b) the designation of the authorities whose permission may be required in the taking of evidence by commissioners pursuant to Article 17 and of those who may grant the assistance provided for in Article 18;
- c) declarations pursuant to Articles 4, 8, 11, 15, 16, 17, 18, 23 and 27;
- d) any withdrawal or modification of the above designations and declarations;
- e) the withdrawal of any reservation.

Article 36

Any difficulties which may arise between Contracting States in connection with the operation of this Convention shall be settled through diplomatic channels.

Article 37

The present Convention shall be open for signature by the States represented at the Eleventh Session of the Hague Conference on Private International Law.

It shall be ratified, and the instruments of ratification shall be deposited with the Ministry of Foreign Affairs of the Netherlands.

Article 38

The present Convention shall enter into force on the sixtieth day after the deposit of the third instrument of ratification referred to in the second paragraph of Article 37.

The Convention shall enter into force for each signatory State which ratifies subsequently on the sixtieth day after the deposit of its instrument of ratification.

Article 39

Any State not represented at the Eleventh Session of the Hague Conference on Private International Law which is a Member of this Conference or of the United Nations or of a specialised agency of that Organisation, or a Party to the Statute of the International Court of Justice may accede to the present Convention after it has entered into force in accordance with the first paragraph of Article 38.

The instrument of accession shall be deposited with the Ministry of Foreign Affairs of the Netherlands. The Convention shall enter into force for a State acceding to it on the sixtieth day after the deposit of its instrument of accession.

The accession will have effect only as regards the relations between the acceding State and such Contracting States as will have declared their acceptance of the accession. Such declaration shall be deposited at the Ministry of Foreign Affairs of the Netherlands; this Ministry shall forward, through diplomatic channels, a certified copy to each of the Contracting States. The Convention will enter into force as between the acceding State and the State that has declared its acceptance of the accession on the sixtieth day after the deposit of the declaration of acceptance.

Article 40

Any State may, at the time of signature, ratification or accession, declare that the present Convention shall extend to all the territories for the international relations of which it is responsible, or to one or more State concerned.

At any time thereafter, such extensions shall be notified to the Ministry of Foreign Affairs of the Netherlands.

The Convention shall enter into force for the territories mentioned in such an extension on the sixtieth day after the notification indicated in the preceding paragraph.

Article 41

The present Convention shall remain in force for five years from the date of its entry into force in accordance with the first paragraph of Article 38, even for States which have ratified it or acceded to it subsequently.

If there has been no denunciation, it shall be renewed tacitly every five years.

Any denunciation shall be notified to the Ministry of Foreign Affairs of the Netherlands at least six months before the end of the five year period.

It may be limited to certain of the territories to which the Convention applies.

The denunciation shall have effect only as regards the State which has notified it. The Convention shall remain in force for the other Contracting States.

Article 42

The Ministry of Foreign Affairs of the Netherlands shall give notice to the States referred to in Article 37, and to the States which have acceded in accordance with Article 39, of the following –

- a) the signatures and ratifications referred to in Article 37;
- b) the date on which the present Convention enters into force in accordance with the first paragraph of Article 38;
- c) the accessions referred to in Article 39 and the dates on which they take effect;
- d) the extensions referred to in Article 40 and the dates on which they take effect;
- e) the designations, reservations and declarations referred to in Articles 33 and 35;
- f) the denunciations referred to in the third paragraph of Article 41.

In witness whereof the undersigned, being duly authorised thereto, have signed the present Convention.

Done at The Hague, on the 18th day of March, 1970, in the English and French languages, both texts being equally authentic, in a single copy which shall be deposited in the archives of the Government of the Netherlands, and of which a certified copy shall be sent, through the diplomatic channel, to each of the States represented at the Eleventh Session of the Hague Conference on Private International Law.

Prin prezenta, confirm că textul alăturat este copia autentică a copiei certificate a Convenției privind obținerea de probe în străinătate în materie civilă sau comercială, adoptată la Haga la 18 martie 1970, originalul căruia este depozitat la Arhiva Tratatelor a Ministerului Afacerilor Externe.

Anatol CEBUC,

Șef al Direcției Drept Internațional
a Ministerului Afacerilor Externe

CONVENȚIA
privind obținerea de probe în străinătate în materie civilă
sau comercială

Haga, 18 martie 1970

TRADUCERE OFICIALĂ
TEXT ÎN LIMBA ROMÂNĂ

20. CONVENȚIA PRIVIND OBTINEREA DE PROBE ÎN STRĂINĂTATE ÎN MATERIE CIVILĂ SAU COMERCIALĂ¹

(Adoptată la 18 martie 1970)

Statele semnatare ale prezentei Convenții,
Dorind să faciliteze transmiterea și executarea comisiilor rogatorii și să promoveze apropierea diverselor
metode pe care le utilizează în aceste scopuri,
Preocupate de creșterea eficienței cooperării judiciare reciproce în materie civilă sau comercială,
Au hotărât să încheie o Convenție în aceste scopuri și au convenit asupra dispozițiilor următoare -

CAPITOLUL I – COMISII ROGATORII

Articolul 1

În materie civilă sau comercială, autoritatea judiciară a unui Stat contractant poate, conform
dispozițiilor legislației sale, să ceară prin Comisie rogatorie autorității competente a unui alt stat
contractant să obțină probe, precum și alte acte judiciare.
O Comisie rogatorie nu poate fi cerută pentru a permite părților să obțină mijloace de probă care să nu
fie destinate folosirii într-o procedură în curs sau viitoare.
Expresia „alte acte judiciare” nu se referă nici la notificarea sau comunicarea de acte judiciare, nici la
măsurile conservatorii sau de executare.

Articolul 2

Fiecare Stat contractant desemnează o Autoritate centrală care își asumă sarcina de a primi Comisiile
rogatorii emanând de la o autoritate judiciară a unui alt Stat contractant și de a le transmite autorității
competente în scopul executării. Autoritatea centrală este organizată potrivit normelor prevăzute de
statul solicitat.
Comisiile rogatorii sunt transmise Autorității centrale a Statului solicitat fără intervenția unei alte
autorități a acestui Stat.

Articolul 3

Comisia rogatorie trebuie să specifice următoarele –

- a) autoritatea solicitantă și, dacă este posibil, autoritatea solicitată, dacă sunt cunoscute de
autoritatea solicitantă;
- b) identitatea și adresa părților și, după caz, ale reprezentanților acestora;
- c) caracterul și obiectul cauzei și o expunere sumară a faptelor;
- d) actele de cercetare sau alte acte judiciare de îndeplinit.

¹ Această Convenție, inclusiv materialele conexe, sunt accesibile pe site-ul Conferinței de la Haga de drept
internațional privat (www.hcch.net), la secțiunea „Convenții” sau la secțiunea „Probe”. Pentru istoricul complet al
convenției, a se vedea Conferința de la Haga de drept internațional privat, *Actes et documents de la Onzième
session* (1968), Tome IV, *Obtention des preuves* (219 pp.).

Traducere din limba engleză în limba română

- După caz, Comisia rogatorie mai conține, *inter alia* –
- e) numele și adresa persoanelor de audiat;
 - f) întrebările destinate persoanelor care urmează să fie audiate sau faptele asupra cărora acestea trebuie să fie audiate;
 - g) documentele sau alte obiecte de examinat;
 - h) cererea de luare a mărturiei sub jurământ sau pe baza afirmației și, după caz, indicarea utilizării oricărei forme speciale;
 - i) orice metodă sau procedură specială a cărei aplicare este cerută conform Articolului 9.

Comisia rogatorie menționează, de asemenea, dacă este cazul, informațiile necesare pentru aplicarea Articolului 11.

Nici o legalizare sau formalitate similară nu poate fi cerută.

Articolul 4

Cererea de Comisie rogatorie trebuie să fie redactată în limba autorității solicitate sau însoțită de o traducere în această limbă.

Cu toate acestea, fiecare Stat contractant va accepta cererea de Comisie rogatorie redactată în limbile franceză sau engleză ori însoțită de o traducere în una dintre aceste limbi, numai dacă nu s-a opus la aceasta făcând rezerva prevăzută la Articolul 33.

Orice Stat contractant care are mai multe limbi oficiale și nu poate, din motive ce țin de dreptul intern, să accepte Comisiile rogatorii în una dintre aceste limbi pentru ansamblul teritoriului său trebuie să facă cunoscută, prin intermediul unei declarații, limba în care Comisia rogatorie trebuie să fie redactată sau tradusă în vederea executării sale în părțile teritoriului său pe care le-a determinat. În caz de nerespectare fără motive temeinice a obligației decurgând din această declarație, cheltuielile de traducere în limba cerută sunt în sarcina Statului solicitant.

Orice Stat contractant poate, printr-o declarație, să comunice limba sau limbile, altele decât cele prevăzute la alineatele precedente, în care cererea de Comisie rogatorie poate fi transmisă Autorității sale centrale.

Orice traducere anexată la o Comisie rogatorie trebuie să fie certificată pentru conformitate fie de un agent diplomatic sau consular, fie de un traducător autorizat sau jurat, fie de orice altă persoană autorizată în acest scop în unul dintre cele două State.

Articolul 5

Dacă Autoritatea centrală apreciază că dispozițiile Convenției nu au fost respectate, informează imediat despre aceasta autoritatea Statului solicitant care i-a transmis Comisia rogatorie, precizând obiecțiile pe care le are față de Cerere.

Articolul 6

În caz de necompetență a autorității solicitate, Comisia rogatorie este transmisă din oficiu și fără întârziere autorității judiciare competente a aceluiași Stat, în conformitate cu regulile stabilite de legislația acestuia.

Articolul 7

Autoritatea solicitantă este, la cererea sa, informată asupra datei și locului unde se va proceda la luarea măsurii solicitate, cu scopul ca părțile interesate și, după caz, reprezentanții lor să poată asista. Această comunicare este adresată direct părților menționate sau reprezentanților lor, în cazul în care autoritatea solicitantă sau Statul solicitant a făcut o astfel de cerere.

Articolul 8

Orice Stat contractant poate declara că magistrații autorității solicitante a unui alt Stat contractant pot asista la executarea unei Comisii rogatorii. Această măsură poate fi supusă autorizării prealabile a autorității competente desemnate de Statul care a făcut declarația.

Articolul 9

Autoritatea judiciară care procedează la executarea unei Comisii rogatorii aplică legile țării sale în ceea ce privește formalitățile de urmat.

Traducere din limba engleză în limba română

Autoritatea judiciară care procedează la executarea unei Comisii rogatorii aplică legile țării sale în ceea ce privește formalitățile de urmat.

Cu toate acestea, la cererea autorității solicitante, se acceptă să se procedeze potrivit unei forme speciale, numai dacă aceasta nu este incompatibilă cu legislația Statului solicitat sau dacă executarea ei nu este posibilă fie datorită uzanțelor judiciare din statul solicitat, fie dificultăților de ordin practic. Comisia rogatorie trebuie să fie îndeplinită de urgență.

Articolul 10

Îndeplinind Comisia rogatorie, autoritatea solicitată folosește mijloacele de constrângere corespunzătoare și prevăzute de legislația sa internă în cazurile și în aceeași măsură în care ea ar fi obligată la acestea pentru îndeplinirea unei comisii a autorităților statului solicitat sau a unei cereri făcute în acest scop de către o parte interesată.

Articolul 11

În executarea unei Comisii rogatorii, persoana în cauză poate refuza să depună mărturie în măsura în care are privilegiul sau obligația de a refuza să depună mărturie –

- a) în temeiul legislației Statului solicitat; sau
- b) în temeiul legislației Statului solicitant, iar privilegiul sau dreptul a fost specificat în Comisia rogatorie sau, la cererea autorității solicitate, a fost confirmat în alt mod autorității respective de către autoritatea solicitantă.

În plus, orice Stat contractant poate declara că el recunoaște asemenea excepții și interdicții stabilite de legea altor State decât Statul solicitant și Statul solicitat, în măsura prevăzută în această declarație.

Articolul 12

Executarea Comisiei rogatorii nu poate fi refuzată decât în măsura în care –

- a) executarea în Statul solicitat nu intră în atribuțiile puterii judiciare; sau
- b) Statul solicitat consideră că aceasta este de natură să aducă atingere suveranității sau securității sale.

Executarea nu poate fi refuzată pentru singurul motiv că legea Statului solicitat prevede o competență judiciară exclusivă în cauza respectivă sau nu admite un drept la acțiune privind obiectul cererii prezentate în fața autorității solicitante.

Articolul 13

Documentele care constată îndeplinirea unei Comisii rogatorii sunt transmise de către autoritatea solicitată autorității solicitante pe aceeași cale care a fost folosită de către aceasta din urmă.

În cazul în care Comisia rogatorie nu este îndeplinită în întregime sau în parte, autoritatea solicitantă este informată despre aceasta imediat pe aceeași cale și îi sunt comunicate motivele.

Articolul 14

Îndeplinirea Comisiei rogatorii nu poate conduce la rambursarea taxelor sau cheltuielilor, indiferent de felul lor.

Cu toate acestea, Statul solicitat are dreptul să ceară Statului solicitant rambursarea indemnizațiilor plătite experților și interpreților și a cheltuielilor rezultând din folosirea unei forme speciale cerute de Statul solicitant, conform Articolului 9 alineatul 2.

Autoritatea solicitată, a cărei lege lasă în grija părților administrarea probelor și care nu este în măsură să îndeplinească ea însăși Comisia rogatorie, poate să însărcineze cu aceasta o persoană, după ce a obținut consimțământul autorității solicitante. Cerând consimțământul, autoritatea solicitată indică cuantumul aproximativ al cheltuielilor care ar rezulta din această intervenție. Consimțământul implică pentru autoritatea solicitantă obligația de a rambursa aceste cheltuieli. În lipsa acestuia, autoritatea solicitantă nu este răspunzătoare pentru aceste cheltuieli.

CAPITOLUL II - OBTINEREA PROBELOR PRIN INTERMEDIUL AGENȚILOR DIPLOMATICI SAU FUNCȚIONARILOR
CONSULARI ȘI PRIN ÎMPUTERNICIT

Articolul 15

În materie civilă sau comercială, un agent diplomatic sau funcționar consular al unui Stat contractant poate proceda, fără constrângere, pe teritoriul unui alt Stat contractant și în circumscripția în care își exercită funcțiile sale, la obținerea oricăror probe care să nu-i vizeze decât pe cetățenii statului pe care îl reprezintă și privind o procedură pendinte în fața unei instanțe a Statului menționat. Orice Stat contractant are facultatea de a declara că această obținere de probe nu poate fi îndeplinită decât pe baza autorizației acordate, la cererea făcută de petiționar sau în numele său de agentul diplomatic ori funcționarul consular, de către autoritatea competentă desemnată de Statul care face declarația.

Articolul 16

Un agent diplomatic sau funcționar consular al unui Stat contractant poate, în afară de aceasta, să procedeze, fără constrângere, pe teritoriul unui alt Stat contractant și în circumscripția în care își exercită funcțiile sale, la orice obținere de probe cu privire la cetățenii statului de reședință sau cetățenii unui Stat terț și privind o procedură pendinte în fața unei instanțe a unui Stat pe care îl reprezintă –

- a) dacă o autoritate competentă desemnată de Statul de reședință și-a dat autorizația fie în mod general, fie pentru fiecare caz; și
- b) dacă el respectă condițiile pe care autoritatea competentă le-a prevăzut în autorizație.

Orice Stat contractant poate să declare că obținerea de probe prevăzută mai sus poate fi îndeplinită fără autorizarea sa prealabilă.

Articolul 17

În materie civilă sau comercială, orice persoană desemnată regulamentar în acest scop în calitate de împuternicit poate să obțină, fără constrângere, pe teritoriul unui Stat contractant orice probă privind o procedură pendinte în fața unei instanțe a unui alt Stat contractant –

- a) dacă o autoritate competentă desemnată de Statul de executare și-a dat autorizația fie în mod general, fie pentru fiecare caz; și
- b) dacă persoana respectă condițiile pe care autoritatea competentă le-a prevăzut în autorizație.

Orice Stat contractant poate să declare că obținerea de probe prevăzută mai sus poate fi îndeplinită fără autorizarea sa prealabilă.

Articolul 18

Orice Stat contractant poate să declare că un agent diplomatic sau funcționar consular ori un împuternicit, autorizat să procedeze la obținerea probelor, conform Articolelor 15, 16 și 17, are facultatea să se adreseze autorității competente desemnate de Statul menționat, pentru a i se acorda asistența necesară în vederea obținerii probelor pe cale de constrângere. Declarația poate conține orice condiție pe care Statul declarant consideră potrivit să o impună.

În cazul în care autoritatea competentă aduce la îndeplinire cererea, ea aplică mijloacele de constrângere corespunzătoare și prevăzute de legea sa internă.

Articolul 19

Autoritatea competentă, acordând autorizația prevăzută la Articolele 15, 16 și 17 sau aducând la îndeplinire cererea prevăzută la Articolul 18, poate determina condițiile pe care le consideră potrivite privind în special ora, data și locul obținerii probelor. Aceasta poate cere, de asemenea, ca ora, data și locul să-i fie notificate în prealabil și în timp util; în acest caz, un reprezentant al autorității menționate poate fi prezent la obținerea probei.

Articolul 20

În obținerea probelor, potrivit oricărui Articol din acest Capitol, persoanele respective pot fi în mod legal reprezentate.

Articolul 21

În cazul în care un agent diplomatic, un funcționar consular sau un împuternicit este autorizat să procedeze la obținerea de probe, în baza prevederilor Articolelor 15, 16 și 17 –

- a) poate să procedeze la obținerea de probe care nu este incompatibilă cu legea Statului de executare sau contrară autorizației acordate în baza articolelor menționate și să primească, în aceleași condiții, o măturie sub jurământ sau prin afirmație;
- b) dacă persoana vizată de obținerea probelor nu este cetățean al Statului în care procedura este în curs, orice convocare a acesteia de a se înfățișa sau de a participa la obținerea de probe va fi redactată în limba locului unde proba trebuie să fie luată sau să fie însoțită de o traducere în această limbă;
- c) convocarea precizează că persoana poate fi asistată de un reprezentant legal și, în orice Stat care nu a făcut declarația prevăzută la Articolul 18, că aceasta nu este obligată să se înfățișeze și nici să participe la obținerea de probe;
- d) proba poate fi administrată în modalitatea prevăzută de legea instanței în fața căreia procedura este pendinte, cu condiția ca aceasta să nu fie interzisă de legea Statului de executare;
- e) persoana solicitată să obțină proba poate invoca excepțiile și interdicțiile prevăzute la Articolul 11.

Articolul 22

Faptul că obținerea unei probe nu a putut fi îndeplinită conform dispozițiilor prezentului Capitol datorită refuzului unei persoane de a participa la aceasta nu împiedică ca o comisie rogatorie să fie adresată ulterior pentru aceeași probă, conform Capitolului I.

CAPITOLUL II – DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 23

Orice Stat contractant poate, în momentul semnării, ratificării sau aderării, să declare că nu va îndeplini Comisiile rogatorii care au ca obiect o procedură cunoscută în țările de Common Law sub numele de pre-trial discovery of documents (descoperirea de documente înainte de proces).

Articolul 24

Orice Stat contractant poate desemna, în afară de Autoritatea centrală, alte autorități a căror competență o determină. Cu toate acestea, Comisiile rogatorii pot oricând să fie transmise Autorității centrale.

Statele federale pot desemna mai mult de o Autoritate centrală.

Articolul 25

Orice Stat contractant în care sunt în vigoare mai multe sisteme de drept poate desemna autoritățile unuia dintre aceste sisteme, care să aibă competența exclusivă pentru executarea Comisiilor rogatorii în aplicarea prezentei Convenții.

Articolul 26

Orice Stat contractant, dacă este obligat din rațiuni de drept constituțional, poate invita statul solicitant să ramburseze cheltuielile de executare a Comisiei rogatorii și privind notificarea sau comunicarea de a se înfățișa, indemnizațiile datorate persoanei care face declarația și cheltuielile pentru întocmirea procesului-verbal al administrării probei. În cazul în care un Stat aplică dispozițiile alineatului precedent, orice alt Stat contractant poate să invite acest Stat să ramburseze cheltuieli similare.

Traducere din limba engleză în limba română

Articolul 27

Dispozițiile prezentei Convenții nu vor împiedica un Stat contractant -

- a) să declare că Comisiile rogatorii pot fi transmise autorităților sale judiciare pe alte căi decât cele prevăzute la Articolul 2;
- b) să permită, în temeiul legii sau practicii sale interne, să se îndeplinească actele la care acestea se aplică în condiții mai puțin restrictive;
- c) să permită, în temeiul legii sau practicii sale interne, folosirea de metode pentru obținerea de probe, altele decât cele prevăzute de prezenta Convenție.

Articolul 28

Prezenta Convenție nu se opune ca Statele contractante să convină pentru a deroga de la -

- a) Articolul 2, în ceea ce privește calea de transmitere a Comisiilor rogatorii;
- b) Articolul 4, în ceea ce privește folosirea limbilor;
- c) Articolul, în ceea ce privește prezența personalului judiciar la îndeplinirea Comisiilor rogatorii;
- d) Articolul 11, în ceea ce privește excepțiile și interdicțiile de a depune ca martor;
- e) Articolul 13, în ceea ce privește transmiterea actelor care constată îndeplinirea;
- f) Articolul 14, în ceea ce privește reglementarea cheltuielilor;
- g) dispozițiile Capitolului II.

Articolul 29

Prezenta Convenție va înlocui, în raporturile dintre Statele care au ratificat-o, Articolele 8-16 din Convențiile referitoare la procedura civilă, semnate la Haga la 17 iulie 1905 și, respectiv, la 1 martie 1954, în măsura în care aceste State sunt părți la una dintre aceste Convenții.

Articolul 30

Prezenta Convenție nu aduce atingere aplicării Articolului 23 al Convenției din 1905, nici a Articolului 24 al Convenției din 1954.

Articolul 31

Acordurile adiționale la Convențiile din 1905 și 1954, încheiate de Statele contractante, sunt considerate de asemenea aplicabile prezentei Convenții numai dacă Statele interesate nu convin altfel în această privință.

Articolul 32

Fără a aduce atingere aplicării Articolelor 29 și 31, prezenta Convenție nu derogă de la convențiile la care Statele contractante sunt sau vor fi părți și care conțin dispoziții în materiile reglementate de prezenta Convenție.

Articolul 33

Orice Stat, în momentul semnării, ratificării sau aderării, are facultatea de a exclude în întregime sau în parte aplicarea dispozițiilor alineatului 2 al Articolului 4, precum și ale Capitolului II. Nici o altă rezervă nu va fi admisă.

Orice Stat contractant va putea, în orice moment, să retragă o rezervă pe care a făcut-o; efectul rezervei va înceta în a 60-a zi după notificarea retragerii.

În cazul în care un Stat a făcut o rezervă, orice alt stat afectat de aceasta poate să aplice aceeași regulă față de Statul care a făcut rezerva.

Articolul 34

Orice Stat poate în orice moment să retragă sau să modifice o declarație.

Articolul 35

Traducere din limba engleză în limba română

Orice Stat contractant va comunica Ministerului Afacerilor Externe al Olandei, fie în momentul depunerii instrumentului său de ratificare sau de aderare, fie ulterior, autoritățile prevăzute la Articolele 2, 8, 24 și 25.

De asemenea, orice Stat contractant va informa Ministerul, după caz, cu privire la următoarele –

- a) desemnarea autorităților cărora agenții diplomatici sau funcționarii consulari trebuie să li se adreseze în baza art. 16 și a celor care pot acorda autorizația sau asistența prevăzută la Articolele 15, 16 și 18;
- b) desemnarea autorităților care pot acorda reprezentanților legali autorizația prevăzută la Articolele 17 sau asistența prevăzută la Articolul 18;
- c) declarațiile menționate la Articolele 4, 8, 11, 15, 16, 17, 18, 23 și 27;
- d) orice retragere sau modificare a desemnărilor și declarațiilor menționate mai sus;
- e) orice retragere de rezerve.

Articolul 36

Dificultățile care ar putea apărea între Statele contractante cu ocazia aplicării prezentei Convenții vor fi reglementate pe cale diplomatică.

Articolul 37

Prezenta Convenție este deschisă semnării Statelor reprezentate la a 11-a sesiune a Conferinței de la Haga de Drept Internațional Privat.

Aceasta va fi ratificată și instrumentele de ratificare vor fi depuse la Ministerul Afacerilor Externe al Olandei.

Articolul 38

Prezenta Convenție va intra în vigoare în a 60-a zi de la depunerea celui de-al treilea instrument de ratificare prevăzut de articolul 37 alineatul 2.

Pentru fiecare Stat semnatar care o va ratifica ulterior, Convenția va intra în vigoare în a 60-a zi de la data depunerii instrumentului său de ratificare.

Articolul 39

Orice Stat, nereprezentat la a 11-a sesiune a Conferinței de la Haga de Drept Internațional Privat, care este membru al Conferinței sau al Organizației Națiunilor Unite ori al unei instituții specializate a acesteia sau parte la Statutul Curții Internaționale de Justiție, va putea adera la prezenta Convenție, după intrarea sa în vigoare, în baza Articolului 38 alineatul 1.

Instrumentul de aderare va fi depus la Ministerul Afacerilor Externe al Olandei.

Prezenta Convenție va intra în vigoare, pentru Statul care aderă, în a 60-a zi de la depunerea instrumentului său de aderare.

Aderarea nu va avea efect decât în raporturile dintre Statul care a aderat și Statele contractante care vor declara că acceptă această aderare. O astfel de declarație va fi depusă la Ministerul Afacerilor Externe al Olandei; acest Minister va transmite, pe cale diplomatică, o copie certificată pentru conformitate fiecăruia dintre Statele contractante.

Prezenta Convenție va intra în vigoare între Statul care a aderat și Statul care a declarat că acceptă această aderare după 60 de zile de la depunerea declarației de acceptare.

Articolul 40

Orice Stat, în momentul semnării, ratificării sau aderării, poate să declare că prezenta Convenție se va extinde la ansamblul teritoriilor pe care la reprezintă pe plan internațional sau la unul ori mai multe dintre acestea. Această declarație va avea efect în momentul intrării în vigoare a prezentei Convenții pentru Statul respectiv.

Ca urmare, orice extindere de această natură va fi notificată Ministerului Afacerilor Externe al Olandei.

Prezenta Convenție va intra în vigoare, pentru teritoriile vizate de extindere, în a 60-a zi de la notificarea menționată la alineatul precedent.

Articolul 41

Traducere din limba engleză în limba română

Prezenta Convenție va avea o durată de 5 ani începând de la data intrării sale în vigoare, conform Articolului 38 alineatul 1, chiar pentru statele care au ratificat-o sau care au aderat la ea ulterior.

Aceasta va fi reînnoită tacit din 5 în 5 ani, dacă nu există denunțare.

Denunțarea va fi notificată Ministerului Afacerilor Externe al Olandei cu cel puțin 6 luni înainte de expirarea termenului de 5 ani.

Aceasta va putea să se limiteze la unele teritorii la care se aplică prezenta Convenție.

Denunțarea nu va avea efect decât față de statul care a notificat-o. Prezenta Convenție va rămâne în vigoare pentru celelalte State contractante.

Articolul 42

Ministerul Afacerilor Externe al Olandei va notifica Statelor vizate în Articolul 37, precum și Statelor care au aderat conform dispozițiilor Articolului 39 –

- a) semnăturile și ratificările vizate la Articolul 37;
- b) data la care prezenta Convenție va intra în vigoare conform dispozițiilor Articolului 38 alineatul 1;
- c) aderările vizate la Articolul 39 și data la care ele vor avea efect;
- d) extinderile vizate la Articolul 40 și data la care ele vor avea efect;
- e) desemnările, rezervele și declarațiile menționate la Articolele 33 și 35;
- f) denunțările vizate la Articolul 41 alineatul 3.

Drept care subsemnații, legal împuterniciți, au semnat prezenta Convenție.

Adoptată la Haga la 18 martie 1970, în limbile franceză și engleză, cele două texte având valoare egală, într-un singur exemplar care va fi depus în arhivele Guvernului Olandei și a cărui copie certificată pentru conformitate va fi comunicată pe cale diplomatică fiecărui Stat reprezentat la a 11-a sesiune a Conferinței de la Haga de Drept Internațional Privat.

Prin prezenta, confirm că textul alăturat este copia autentică a traducerii în limba română a Convenției privind obținerea de probe în străinătate în materie civilă sau comercială, adoptată la Haga la 18 martie 1970, originalul căreia este depozitat la Arhiva Tratatelor a Ministerului Afacerilor Externe.

Anatol CEBUC,
Șef al Direcției Drept Internațional
a Ministerului Afacerilor Externe

...in scopul realizării obiectivelor...

[Signature]
...
...
...
...
...

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 25-78-949

Chișinău

29 ianuarie 2025

Ministerul Justiției

Referitor la demersul nr. 08/861 din 24 ianuarie 2025.

Urmare a examinării setului de materiale aferent proiectului de hotărâri de Guvern cu privire la aderarea Republicii Moldova la Convenția privind obținerea de probe în străinătate în materie civilă sau comercială, adoptată la Haga la 18 martie 1970, comunicăm următoarele.

Potrivit Regulamentului Guvernului aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 610/2018, pct. 197 și pct. 202, după definitivarea versiunii inițiale a proiectului, autorul solicită Cancelariei de Stat înregistrarea acestuia, prin completarea formularului de cerere, prevăzut în anexa nr. 1 iar proiectele care întrunesc cerințele stabilite, în funcție de obiectul de reglementare și categoria acestora, sunt incluse în agenda ședinței secretarilor generali ai ministerelor sau sunt remise direct în procedură de avizare/expertizare, conform cererii autorului. Respectiv, setul urma a fi transmis spre înregistrare Cancelariei de Stat ca ulterior să fie remis direct în procedură de avizare.

Totodată, conform prevederilor din preambulul Convenției, părțile tratatului sunt identificate ca fiind statele contractante. Potrivit art. 3 din Legea nr. 595/1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova (în continuare Legea nr. 595/1999), tratatele internaționale care se încheie în numele Republicii Moldova sunt tratate interstatale. Astfel, potrivit art. 12 din Legea nr. 595/1999 și pct. 167 din Regulamentul privind mecanismul de încheiere, aplicare și încetare a tratatelor internaționale aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 442/2015, tratatul urmează a fi prezentat Parlamentului spre examinare prin intermediul Președinției Republicii Moldova.

În contextul dat, temeiul proiectului de hotărâre urmează a fi concretizat prin adăugarea alin. (2) la art. 14 din Legea nr. 595/1999 iar în textul acesteia cuvântul „Parlamentul” urmează a fi substituit cu cuvintele „Președintelui Republicii Moldova”.

Cu referire la Nota de argumentare, se impune ajustarea acesteia în strictă conformitate cu structura anexei nr. 1 și nr. 4 la Regulamentul privind mecanismul de încheiere, aplicare și încetare a tratatelor internaționale, aprobat prin HG nr. 442/2015.

Secretar general al Guvernului

/semnat electronic/

Artur MIJA

Ex.: Mihaela Goleac
Tel.: 022-250-362

Casa Guvernului,
MD-2012, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373 22 250 104

E-mail:
cancelaria@gov.md

CURTEA DE APEL NORD

Republica Moldova, mun. Bălți, str. Ștefan cel Mare și Sfânt, 54
email: cab@justice.md; Tel.: /+373 231/ 23 140
www.instante.justice.md

Nr. 2197 din 29 ianuarie 2025

Ministerul Justiției al Republicii Moldova

e-mail: secretariat@justice.gov.md

e-mail: maria.poparcea@justice.gov.md

Curtea de Apel Nord la 24 ianuarie 2025 număr de intrare a corespondenței 439 a înregistrat notificarea Ministerului Justiției al Republicii Moldova privind prezentarea Avizului asupra setului de acte aferent aderării Republicii Moldova la Convenția privind obținerea de probe în străinătate în materie civilă sau comercială, adoptată la Haga la 18 martie 1970.

Urmare a analizei proiectului actului de aderare, proiectului hotărârii de Guvern, a instrumentului internațional, precum și a argumentelor necesității R.M. de aderare la Convenția menționată, ținând cont de faptul că integrarea europeană reprezintă un deziderat fundamental al politicii interne și externe a Republicii Moldova, și al Guvernului al cărui obiectiv este modernizarea și dezvoltarea țării, Curtea de Apel Nord notează asupra oportunității unei cooperări judiciare și administrative transfrontaliere eficiente a Republicii Moldova în materie civilă și comercială.

Aderarea Republicii Moldova la Convenția de la Haga din 18 martie 1970, care la rândul ei abordează metodologia cooperării între statele contractante în vederea obținerii probelor, precum și a altor acte judiciare în străinătate în materie civilă sau comercială, fiind urmărit și scopul îmbunătățirii sistemului existent de comisii rogatorii, va crea premiza de uniformizare a normelor de drept procedural interstatat în materiile vizate.

Mai mult, în condițiile dezvoltării relațiilor Republicii Moldova cu alte state, dezvoltarea cooperării judiciare transnaționale în materie civilă și comercială devine tot mai necesară prin eficientizarea unei practici judiciare de asistență juridică în aceste domenii, ori prin aderarea Republicii Moldova la Convenția privind obținerea de probe în străinătate în materie civilă sau comercială, adoptată la Haga la 18 martie 1970 se va crea un mecanism de modernizare a dreptului procedural al R.M. în concordanță cu normele internaționale.

Cu respect,

**Președintele
Curții de Apel Nord**

Ion Talpa

JUDECĂTORIA CAHUL

mun. Cahul, str. Mihail Frunze, nr. 62
Tel.: (0299) 2-46-82 / e-mail.: jch@justice.md.
www.instantejustice.md

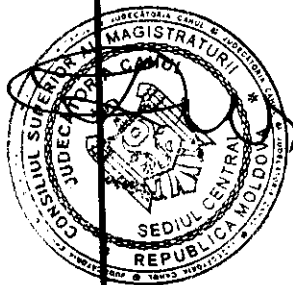
Nr. 1444
din 31.01.25 2025

Ministerul Justiției al Republicii Moldova
e-mail: secretariat@justice.gov.md;
maria.poparcea@justice.gov.md

La data de 24.01.2025, Judecătoria Cahul a recepționat interpelarea Dys., prin care se solicită prezentarea avizelor asupra setului de acte aferente aderării Republicii Moldova la Convenția privind obținerea de probe în străinătate în materie civilă sau comercială, adoptată la Haga la 18 martie 1970.

La cele solicitate, Vă comunicăm că, Judecătoria Cahul nu are careva propuneri/obiecții asupra setului de acte nominalizate supra.

Președintele interimar al
Judecătoriei Cahul

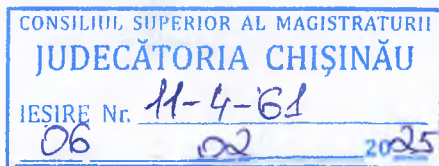
Leonid TURCULEȚ

Ex. Colibaba Stepanida
Tel (0299) 2-79-77

JUDECĂTORIA CHIȘINĂU

Republica Moldova, mun. Chișinău, str. N. Zelinski, 13
e-mail: ichisinau@justice.md; Tel.: +373 22/ 63-71-96
www.instante.justice.md

Ministerul Justiției al Republicii Moldova

e-mail: secretariat@justice.gov.md

e-mail: maria.poparcea@justice.gov.md

Cu referire la solicitarea Dvs. cu nr.08/861 din 24 ianuarie 2025 parvenită în adresa Judecătoriei Chișinău (sediul Central) și înregistrată cu nr.3/2-1-207 la data de 24 ianuarie 2025 cu privire la avizarea setului de acte aferent aderării Republicii Moldova la Convenția privind obținerea de probe în străinătate în materie civilă sau comercială, adoptată la Haga la 18 martie 1970, Vă comunicăm că la 27 ianuarie 2025, setul de acte evidențiat a fost remis spre consultare inclusiv angajaților Judecătoriei Chișinău, fiind acordat un termen pentru aceasta, până la 05 februarie 2024, inclusiv.

În concluzie, reieșind din cele sus enunțate, în termenul stabilit, careva propuneri/obiecții/comentarii nu au parvenit din partea angajaților Judecătoriei Chișinău, în acest sens fiind examinat setul de acte aferent aderării Republicii Moldova la Convenția privind obținerea de probe în străinătate în materie civilă sau comercială, adoptată la Haga la 18 martie 1970, vă informăm despre avizarea pozitivă a acestuia.

**Președinta interimară a
Judecătoriei Chișinău**

Mitrofan Livia

Ex.: Neagu Alexandru
Tel. 022 52 00 41

Atenție! Judecătoria Chișinău are calitate de operator și prelucrează date cu caracter personal. Documentul conține date cu caracter personal, iar prelucrarea acestor date poate fi făcută doar în condițiile Legii nr.133 din 08 iulie 2011 cu privire la protecția datelor cu caracter personal.

**JUDECĂTORIA
COMRAT**
sediul central

mun. Comrat, str. Lenin 242, Republica Moldova, MD-3800
e-mail: jco@justice.md; Tel.: /373 /298/ 23707, 25482
www.instante.justice.md

Nr. 46/e din "28" ianuarie 2025

**D-lui Eduard Serbencco
Secretar de Stat
Ministerul Justiției al RM**

La interpelarea Dvs. nr.de ieșire 08/861 din 24.01.2025
(nr.de intrare 408/e din 24.01.2025)

În ceea ce privește setul de acte aferent aderării Republicii Moldova la Convenția privind obținerea de probe în străinătate în materie civilă sau comercială, adoptată la Haga la 18 martie 1970, judecătoria Comrat comunică că nu sunt careva obiecții sau propuneri legate de conținutul acestuia.

**Președinte
al Judecătoriei Comrat**
Ex. Demerji L.C. 0(298)25482

Igor BOTEZATU

JUDECĂTORIA STRĂȘENI

SEDIUL CENTRAL

mun. Strășeni, str. Ștefan cel Mare și Sfânt, nr. 86
telefon (0237) 2-26-28 / e-mail: jst@justice.md.
www.instante.justice.md

Domnului Eduard SERBENCO
Ministerul Justiției
Secretar de Stat

Prin prezenta, Judecătoria Strășeni Vă informează că, la 24 ianuarie 2025 a parvenit solicitarea D.V.S. numărul 08/861 din 24 ianuarie 2025 privind remiterea setului de acte spre avizare aferent aderării Republicii Moldova la Convenția privind obținerea de probe în străinătate în materie civilă sau comercială, adoptată la Haga la 18 martie 1970

Astfel, în urma studierii minuțioase a proiectului menționat supra careva obiecții, propuneri nu sunt.

Cu respect,

**Președintele interimar
al Judecătoriei Strășeni**

Sergiu OSOIANU

Nr. DI/1/391-859 din 29 ianuarie 2025

La nr. 08/861 din 24 ianuarie 2025

Ministerul Justiției

Prin prezenta, aducem la cunoștință că Ministerul Afacerilor Externe a examinat setul de documente necesare pentru aderarea Republicii Moldova la *Convenția privind obținerea de probe în străinătate în materie civilă sau comercială, adoptată la Haga la 18 martie 1970* și comunică următoarele.

Potrivit prevederilor pct. 165 din Regulamentul privind mecanismul de încheiere, aplicare și încetare a tratatelor internaționale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 442/2015, setul de documente necesare pentru îndeplinirea procedurilor interne în vederea punerii tratatului în vigoare, va conține inclusiv copia textului tratatului în limba de referință. Respectiv, setul de documente supus avizării urmează a fi completat cu textul Convenției în limba engleză.

Cu privire la proiectul hotărârii de Guvern, potrivit pct. 167 din Regulamentul menționat mai sus, tratatele interstatuale, prin hotărâre de Guvern sunt prezentate Președintelui Republicii Moldova, care le prezintă spre examinare Parlamentului. În acest context, urmează a fi ajustat proiectul hotărârii Guvernului prin substituirea cuvântului „*Parlamentului*” cu cuvântul „*Președintelui*”. Totodată, varianta în limba rusă a proiectului hotărârii urmează a fi adusă în concordanță cu textul în limba română.

Referitor la proiectul de lege, art. 1 se va reda astfel ca atât declarațiile cât și rezervele formulate de Republica Moldova să se regăsească în cuprinsul aceluiași articol, respectiv acesta va avea următorul conținut:

„Art. 1. – Republica Moldova aderă la Convenția privind obținerea de probe în străinătate în materie civilă sau comercială, adoptată la Haga la 18 martie 1970, cu următoarea declarație:

„În conformitate cu prevederile articolelor 2, 8 și 23 din Convenție, Republica Moldova comunică următoarele:

- Ministerul Justiției este autoritatea centrală în Republica Moldova, desemnată pentru primirea și transmiterea comisiilor rogatorii;
- Magistrații autorității solicitante pot asista la executarea unei comisii rogatorii în urma autorizării prealabile acordate de către instanța de judecată care execută acea comisie rogatorie;
- Republica Moldova nu va îndeplini comisiile rogatorii, care au ca obiect o procedură cunoscută în țările de *common law* sub numele de „*pretrial discovery of documents*”;

și următoarea rezervă:

„În conformitate cu prevederile articolului 4, paragraf 2 și articolului 33, paragraf 1, din Convenție:

- Pe teritoriul Republicii Moldova, comisiile rogatorii vor fi acceptate și executate doar dacă sunt redactate în limba română sau însoțite de o traducere în limba română;
- Republica Moldova nu va aplica dispozițiile din Capitolul II al Convenției.”.

Articolele ulterioare vor fi renumerotate corespunzător, respectiv art. 3 se propune a fi expus în următoarea redacție: „Art. 3. Ministerul Afacerilor Externe va pregăti și va remite depozitarului instrumentul de aderare.”.

Mihail MÎȚU
Secretar General

Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova

Nr. 18/365 din 05 februarie 2025
La nr. 08/861 din 24.01.2025

Ministerul Justiției

Ministerul Afacerilor Interne a examinat setul de acte aferent aderării Republicii Moldova la Convenția privind obținerea de probe în străinătate în materie civilă sau comercială, adoptată la Haga la 18 martie 1970 și vă comunică despre susținerea acestuia cu recomandările ce succed.

La textul Argumentării necesității:

1. Se recomandă suplinirea Analizei de impact cu informații aferente existenței sau inexistenței unor alte opțiuni alternative de reglementare decât tratatul cu indicarea, după caz a necesității încheierii unor tratate sau documente subsecvente, cum ar fi protocoalele de implementare, anexe, reguli și modul de aprobare și punere în aplicare a acestora. În aceeași ordine de idei se recomandă suplinirea cu modul de soluționare a disputelor sau inexistența unor astfel de prevederi în conformitate cu Anexa 3 a HG nr. 442/2015 pentru aprobarea Regulamentului privind mecanismul de încheiere, aplicare și încetare a tratatelor internaționale.

2. Consecvent, la Aspectul normativ se consideră imperios adăugarea informației aferente posibilității și necesității formulării unor rezerve sau declarații. Consecvent, autorul menționează că aspectele ce vizează materia civilă și comercială încă nu au fost integrate pe deplin în Codul de procedură civilă nr. 225/2003 și *de jure*, nu este necesară ajustarea cadrului normativ, invocând art. 2 alin. (3) din Codul de procedură civilă. Totuși, se atrage atenția că, Convenția operează cu cuvintele „comisie rogatorie”, noțiune care este explicată sub aspect penal, însă care nu este reflectată în Codul de procedură civilă nr. 225/2003, cel din urmă având reglementat la art. 465 doar aspectul ce vizează delegațiile judecătorești, fapt care ar impune revizuirea și ajustarea corespunzătoare a cadrului normativ.

3. La Aspectul financiar se propune indicarea adițională a evaluării comparative, până la intrarea în vigoare a tratatului și după aceasta, a riscurilor și costurilor, în special a cheltuielilor din bugetul de stat, local, asigurărilor sociale de stat și altor fonduri publice, precum și a veniturilor așteptate în contextul implementării tratatului, precum și indicarea cheltuielilor necesare pentru realizarea acțiunilor legate de aspectul instituțional și organizatoric ale tratatului.

4. Se recomandă de revăzut aspectul temporal din perspectiva Anexei 3 a HG nr. 442/2015 pentru aprobarea Regulamentului privind mecanismul de încheiere, aplicare și încetare a tratatelor internaționale.

La proiectul hotărârii Guvernului în limba română:

1. Se atestă o redare incompletă a temeiului legal, fiind indicat doar art. 14 din Legea nr. 595/1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova, care reglementează în ansamblu procedura înaintării tratatelor internaționale spre ratificare, acceptare, aprobare sau aderare la ele. Or, reieșind din faptul că tratatul menționat reprezintă un tratat multilateral și face parte din categoria celor multilaterale la care urmează să adere Republica Moldova, potrivit art. 11 alin. (1) lit. a) și art. 12 alin. (1) din Legea nr. 595/1999, decizia cu privire la aderare revine Parlamentului Republicii Moldova prin adoptarea unei legi organice.

Astfel, se va indica corespunzător temeiul legal al hotărârii Guvernului, având în vedere specificul tratatului și prevederile art. 14 alin. (2) din Legea nr. 595/1999, care stabilește în mod expres că în conformitate cu art. 86 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova, Președintele Republicii Moldova se pronunță asupra tratatului internațional încheiat în numele Republicii Moldova, propus spre aderare, în termen ce nu depășește 60 de zile de la data prezentării acestuia de către Guvernul Republicii Moldova. Subsecvent, art. 14 alin. (3) și (4) din Legea nr. 595/1999, delimitează în mod concret că tratatele specificate la art. 11 alin. (1) lit. a) sunt prezentate Parlamentului printr-un demers scris al Președintelui, iar cele specificate la art. 11 alin. (1) lit. b) sunt prezentate Parlamentului prin hotărâre a Guvernului.

Mai mult, pct. 167 din Regulamentul privind mecanismul de încheiere, aplicare și încetare a tratatelor internaționale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 442/2015, stipulează explicit că tratatele interstatale, prin hotărâre a Guvernului sunt prezentate Președintelui Republicii Moldova, care ulterior printr-un demers în scris le prezintă spre examinare Parlamentului. În cazul celorlalte tratate, acestea se prezintă Parlamentului prin hotărârea Guvernului.

2. Urmare celor expuse *supra*, la dispozițiile generale se va indica că: „Se aprobă și se prezintă Președintelui Republicii Moldova spre examinare proiectul de lege pentru aderarea Republicii Moldova la Convenția privind obținerea de probe în străinătate în materie civilă sau comercială, adoptată la Haga la 18 martie 1970.”.

La proiectul de lege în limba română:

1. La art. 1 care prevede aderarea la Convenție, se consideră lacunară menționarea aderării fără precizare în cadrul aceluiași articol a rezervelor și declarațiilor pe marginea acesteia, care denotă exprimarea intenției de a exclude sau modifica efectele juridice ale unor prevederi ale tratatului în ceea ce privește aplicarea lor față de Republica Moldova, precum și interpretarea unor prevederi ale acestuia de către partea moldovenească.

2. Se recomandă comasarea și includerea art. 3 și 4 în conținutul art. 1, prin prisma celor reliefate *supra*. Astfel, se propune redarea art. 1 cu următorul conținut:

„Art. 1. - Republica Moldova aderă la Convenția privind obținerea de probe în străinătate în materie civilă sau comercială, adoptată la Haga la 18 martie 1970, cu următoarele declarații:

„Republica Moldova declară că:

În conformitate cu art. 2 din Convenție, Ministerul Justiției este autoritatea centrală în Republica Moldova, desemnată pentru primirea și transmiterea comisiilor rogatorii.

În conformitate cu art. 8 din Convenție, magistrații autorității solicitante pot asista la executarea unei comisii rogatorii în urma autorizării prealabile acordate de către instanța de judecată care execută acea comisie rogatorie.

În conformitate cu art. 23 din Convenție, nu va îndeplini comisiile rogatorii care au ca obiect o procedură cunoscută în țările de common law sub numele de „pretrial discovery of documents”.”.

cu următoarele rezerve:

„Republica Moldova formulează următoarele rezerve:

În conformitate cu art. 4 alin. (2) din Convenție, pe teritoriul Republicii Moldova, comisiile rogatorii vor fi acceptate și executate doar dacă sunt redactate în limba română sau sunt însoțite de o traducere în prezenta limbă.

În conformitate cu art. 33 alin. (1) din Convenție, Republica Moldova nu va aplica dispozițiile din Capitolul II al Convenției.”.

Supletiv, se vor opera modificările corespunzătoare și în conținutul proiectului hotărârii de Guvern și proiectului de lege în limba rusă.

Secretar de stat

Alexandru BEJAN

**MINISTERUL
AGRICULTURII
ȘI INDUSTRIEI ALIMENTARE
AL REPUBLICII MOLDOVA**

**MINISTRY
OF AGRICULTURE
AND FOOD INDUSTRY OF THE
REPUBLIC OF MOLDOVA**

MD-2004, Chisinau, 162 Stefan cel Mare si Sfant Blvd
Tel. 20 45 08; E-mail:cancelaria@maia.gov.md;WEB:www.maia.gov.md

Nr.21-03/332 *din 06.02.2025*
La Nr. 08/861 din 24.01.2025

Ministerul Justiției

Copie: Cancelaria de Stat

În contextul examinării setului de acte aferent aderării Republicii Moldova la Convenția privind obținerea de probe în străinătate în materie civilă sau comercială, adoptată la Haga la 18 martie 1970, comunicăm lipsa de obiecții și propuneri.

Secretar general al Ministerului

Sergiu GHERCIU

Ministerul Dezvoltării
Economice și Digitalizării
al Republicii Moldova

nr. 15-628 din 27.02.2025

Ministerul Justiției

secretariat@justice.gov.md

maria.poparcea@justice.gov.md

Urmare examinării demersului nr. 08/861 din 24.01.2025, referitor la avizarea setului de acte aferent procedurii aderării Republicii Moldova la ***”Convenția privind obținerea de probe în străinătate în materie civilă sau comercială, adoptată la Haga la 18 martie 1970”***, în limita competențelor funcționale, comunicăm lipsa de obiecții și propuneri pe marginea acestuia.

Secretar de Stat

Cristina CEBAN

**Ministerul Educației și Cercetării
al Republicii Moldova**

MD-2033, mun. Chișinău, Piața Marii Adunări Naționale, 1
+373 (0) 22 25 01 34 +373 (0) 22 23 35 60

**Ministry of Education and Research of
the Republic of Moldova**

MD-2033, Chișinău, 1, Piața Marii Adunări Naționale
+373 (0) 22 25 01 34 +373 (0) 22 23 35 60

Nr. 07-09/1052 din 19 02 2025
La nr. 08/861 din 24.01.2025

Ministerul Justiției

Urmare a examinării setului de acte pentru aderarea Republicii Moldova la *Convenția privind obținerea de probe în străinătate în materie civilă sau comercială, adoptată la Haga la 18 martie 1970*, Ministerul Educației și Cercetării, în limita competențelor funcționale, comunică următoarele.

După cum se reflectă în nota de argumentare, Convenția menționată este un tratat interstatual, iar potrivit pct. 167 din Hotărârea Guvernului nr. 442/2015 pentru aprobarea Regulamentului privind mecanismul de încheiere, aplicare și încetare a tratatelor internaționale, tratatele interstatuale sunt prezentate Președintelui Republicii Moldova prin hotărâre de Guvern, care printr-un demers în scris le prezintă spre examinare Parlamentului.

Prin urmare, în dispozitivul proiectului de hotărâre cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru aderare, cuvântul "Parlamentului" se va înlocui cu cuvântul "Președintelui".

Sub aspect redacțional, la art. 3, lit. a) din proiectul legii de aderare, cuvintele „prezenta limbă” se vor înlocui cu cuvintele „limba română”.

Ministru

Dan PERCIUN

Ministerul Infrastructurii
și Dezvoltării Regionale
al Republicii Moldova

Nr. 21-681 din 11 februarie 2025
La nr. 08/861 din 24 ianuarie 2025

Ministerul Justiției

e-mail: secretariat@justice.gov.md

e-mail: maria.poparcea@justice.gov.md

Ca urmare a examinării proiectului hotărârii Guvernului pentru aprobarea proiectului de lege *pentru aderarea Republicii Moldova la Convenția privind obținerea de probe în străinătate în materie civilă sau comercială, adoptată la Haga la 18 martie 1970*, prin prisma competențelor legale, comunicăm lipsa obiecțiilor și propunerilor.

Secretar general

Angela ȚURCANU

MINISTERUL APĂRĂRII AL REPUBLICII MOLDOVA

șoseaua Hîncești, 84, MD-2021, mun.Chișinău
Tel.+373 22 25-20-70; Fax.+373 25-22-93
e-mail: cancelariama@army.gov.md; web: www.army.md

Nr. 11/134 din 03.02.2025

La nr. 08/861 din 24.01.2025

Ministerul Justiției

Ministerul Apărării a examinat setul de acte aferent aderării Republicii Moldova la Convenția privind obținerea de probe în străinătate în materie civilă și comercială, adoptată la Haga la 18 martie 1970, și reieșind din competența funcțională, comunică lipsa de propuneri și obiecții.

Secretar de stat

Ghenadie COJOCARU

**MINISTERUL FINANTELOR
AL REPUBLICII MOLDOVA**

Data aplicării

semnăturii electronice nr. 04-06/89

La nr. _____

Ministerul Justiției

e-mail: secretariat@justice.gov.md

Ministerul Finanțelor, la adresarea Ministerului Justiției nr.08/861 din 24.01.2025 a examinat setul de acte aferent aderării Republicii Moldova la Convenția privind obținerea de probe în străinătate în materie civilă și comercială, adoptată la Haga la 18.03.1970 și, în limitele competențelor funcționale, comunică următoarele.

Potrivit prevederilor art.14 și art.26 din Convenția enunțată supra, statul solicitat are dreptul să ceară statului solicitant rambursarea indemnizațiilor plătite experților și interpreților, cheltuielilor rezultate din folosirea unei forme speciale cerute de statul solicitant și a celor legate de notificarea sau comunicarea obligării persoanei de a se prezenta în vederea depunerii mărturiei, costurile de prezență datorate acestor persoanei și cheltuielile pentru întocmirea procesului - verbal al administrării probei.

Astfel, dat fiind faptul că aderarea la Convenția nominalizată poate genera cheltuieli din bugetul de stat, considerăm că analiza de impact urmează a fi întocmită, conform rigorilor stipulate în anexa nr.3 a Regulamentului privind mecanismul de încheiere, aplicare și încetare a tratatelor internaționale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 442/2015.

Ministru

Victoria BELOUS

Executor: Gheorghe Zgherea
tel.: (022) 26-28-97

MD 2004, mun. Chișinău, bd Ștefan cel Mare și Sfânt, 162, tel. 022 20 45 87, e-mail: cancelaria@mediu.gov.md

07.02.2025 Nr. 02/1-05/339
La Nr. 08/861 din 24.01.2025

Ministerul Justiției

Prin prezenta, în urma remiterii spre avizare a setului de acte aferent aderării Republicii Moldova la Convenția *privind obținerea de probe în străinătate în materie civilă sau comercială*, adoptată la Haga la 18 martie 1970 și solicitării Ministerului Justiției de a prezenta avizul asupra aderării la convenția sus-menționată, Ministerul Mediului comunică lipsa de obiecții și propuneri asupra setului de acte dat.

Ministru

Sergiu LAZARENCU

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII AL REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 24/308 din 28.01.2025

La nr. 08/861 din 24.01.2025

Ministerul Justiției

secretariat@justice.gov.md

Copie: **Cancelaria de Stat**

cancelaria@gov.md

Prin prezenta, Ministerul Sănătății, Vă informează că a examinat setul de acte aferent aderării Republicii Moldova la Convenția privind obținerea de probe în străinătate în materie civilă sau comercială, adoptată la Haga la 18 martie 1970 și comunică lipsa de propuneri și/sau obiecții.

Ministru

Ala NEMERENCO

Ex: Dan Purice
Tel :022-268-850
E-mail: dan.purice@ms.gov.md

str. Vasile Alecsandri 2, MD-2009, mun. Chișinău
Tel. +373 22 268 818; e-mail: secretariat@ms.gov.md
www.ms.gov.md

MINISTERUL MUNCII ȘI PROTECȚIEI SOCIALE AL REPUBLICII MOLDOVA

MINISTRY OF LABOUR AND SOCIAL PROTECTION OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA

str. Vasile Alecsandri 1, MD-2009, mun. Chișinău

Tel. +373 22 804 402, +373 22 804 496; e-mail: secretariat@social.gov.md web: <https://social.gov.md>

Nr.04/518 din 04.02.2025

La nr. 08/861 din 24.01.2025

Ministerul Justiției

Ministerul Muncii și Protecției Sociale (MMPS) a examinat setul de acte aferent aderării Republicii Moldova la Convenția privind obținerea de probe în străinătate în materie civilă sau comercială, adoptată la Haga la 18 martie 1970 (în continuare – Convenția), și își exprimă susținerea pentru această inițiativă. Aderarea Republicii Moldova la acest instrument juridic internațional va consolida cadrul normativ național, oferind mijloace suplimentare pentru soluționarea eficientă a litigiilor transnaționale.

Totodată, în vederea definitivării setului de acte aferent procesului de aderare, formulăm următoarele propuneri.

Având în vedere argumentele expuse în nota de fundamentare privind integrarea prevederilor Convenției în legislația națională, menționăm că Codul de procedură civilă al Republicii Moldova nu conține dispoziții privind comisiile rogatorii. În acest context, pentru a asigura o interpretare și aplicare coerentă a prevederilor Convenției în raport cu legislația națională, considerăm necesară efectuarea unei analize de compatibilitate între Convenție și Cod, pentru a evalua oportunitatea completării sau modificării actelor normative interne. Această propunere este în conformitate cu prevederile articolului 11 alin. (2) din Legea privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova.

În acest context se va nota că legislația penală include dispoziții referitoare la comisiile rogatorii și la obținerea de probe în străinătate, în mai multe acte normative, cum ar fi: Codul de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122/2003, Legea nr. 371/2006 privind asistența juridică internațională în materie penală, precum și în Legea nr. 333/2006 privind statutul ofițerului de urmărire penală.

Suplimentar, pentru asigurarea conformității procedurale, recomandăm ca proiectul actului normativ să fie înregistrat la Cancelaria de Stat, în conformitate cu prevederile Regulamentului Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 610, urmând ca aceasta să atribuie un număr unic.

În final, rămânem disponibili pentru orice clarificări suplimentare.

Secretară generală adjunctă /semnat electronic/ **Cristina JANDÎC**

Ex: Maria Corfanenco

E-mail: maria.corfanenco@social.gov.md

Tel. 022 804 415

PROCURATURA REPUBLICII MOLDOVA

PROCURATURA GENERALĂ

mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 73, MD-2001, Tel.: /373 22/ 828 373
www.procuratura.md / e-mail: proc-gen@procuratura.md

06 februarie 2025 nr.4-1d/25- 49
la nr. 08/861 din 24.01.2025

Ministerul Justiției

Procuratura Generală a examinat setului de acte aferent aderării Republicii Moldova la Convenția privind obținerea de probe în străinătate în materie civilă sau comercială, adoptată la Haga la 18 martie 1970, remis spre avizare.

Apreciind conținutul proiectului de hotărâre prin prisma principiilor activității de legiferare, prevăzute de art.3 din *Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative*, în limita competențelor instituționale, expunem lipsa obiecțiilor și propunerilor.

Procurorul General

Ion MUNTEANU

Nr. DI/1/391-2823 din 20 martie 2025

Guvernul Republicii Moldova

Prin prezenta, în conformitate cu prevederile Legii nr. 595/1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova și ale Regulamentului privind mecanismul de încheiere, aplicare și încetare a tratatelor internaționale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 442/2015, se remite alăturat spre examinare și aprobare setul de documente privind aderarea la Convenția privind obținerea de probe în străinătate în materie civilă sau comercială, adoptată la Haga la 18 martie 1970.

Mihail MÎȚU
Secretar General

Anexe:

- 1. Argumentarea oportunității aderării la Convenție;*
- 2. Copia textului Convenției în limbile română și engleză;*
- 3. Copiile avizelor ministerelor și autorităților de resort;*
- 4. Tabelul de sinteză a avizelor;*
- 5. Proiectul Hotărârii Guvernului în limbile română și rusă;*
- 6. Proiectul de Lege în limbile română și rusă.*